2883

¶ Incipit repetitio ſiue tractatus de irrigularitate nō minus vtilis q̃ꝫ neceſſarius a reuerēdiſſimo doctore dn̄o Gundiſaluo de villadiego editus.

Quoniā irrigularitatū materia clericis alijſq3 eccleſiaſticis viris ſūme extitit neceſſaria mādato ſuperioris urgēte quorūdaꝫ etiā amicoꝝ precib⁹ flagitātib⁹ dignū cēſui paucula quedā et vtilliora de eadē materia his ſcriptis cōmēdare.

¶ Circa quā primo quero quid ē irrigularitas. ¶ Dicēduꝫ ꝙ ē nota ſiue impedimētuꝫ canonicū ex facto ſeu ex defectu ꝓueniēs qua quis prohibeť ad ſacros ordines. promoueri ⁊ i eiſdem miniſtrare. ¶ Vn̄ dicit irrigularitas: dicēdū ꝙ ab in qđ eſt ſine ⁊ regula q: cōtra regulā iuris eſt irrigularis natus uel aliter procedēte tēpore talit diſpoſitus ul' ꝙ non pōt aſſumi ad ordines ul' in ſuſceptis miniſtare. ¶ Ulterius quero vnde habuit ortuꝫ irrigularitas. ¶ Dicēduꝫ ꝙ a iure canonico qđ ꝓbať ex diffinitiōe eiuſdē in qua dicit ꝙ eſt impedimētuꝫ canonicum. Itē ad hoc facit. ca. is qui de ſen. ex. li. vj. ideꝫ tenet. inno. in. ca. ad audietiā. de homi. ⁊ in. ca. niſi. cū ꝓdeꝫ. de renuncia. §. perſone. ⁊ ibi cōmuniter. doc. nec obſtat illa auctoritas veteris teſtamēti. nō edificabis michi tēplū q: vir ſāguinis es: ſic. j. paralipo. xxij. vbi dixit. dauid ad ſalomonē. Fili mi volūtatis mee fuit: ut edificarē domū dn̄i dei mei: ſꝫ fact⁹ eſt ſermo dn̄i ad me dicens. Multū ſanguinē effudiſti: ⁊ bella bellaſti: nō poteris edificare domū nomini meo Et. j. paralipo. xxviij dicit. De⁹ aūt dixit michi: nō edificabis michi domuꝫ nomini meo: eo ꝙ ſis vir bellator ⁊ ſanguinē effuderis. Itē. ij. reg. vij dicit. Uade ⁊ loquere ad ſeruū meum dauid. Hoc dicit dn̄s. Nunquid tu edificabis michi domū ad hītanduꝫ: ſic etiā. ij. paralipo. xvij. ⁊ hoc propterea q: debet intelligi de morte illicite lata alicui: ut notat abba. in. ca. ij. de vi. ⁊ ho. cle. cōtra hoc in vltimo dicto de morte illicita: facit ꝙ Pau. homicida fuit: nam in morte ſtephani protho. interfuit: tn̄ ad apoſtolatuꝫ fuit

ARCH. NAC. DA TORRE DO TOMBO

INC
1530

aſſūpt⁹. ¶ Ad hoc dicēdū ꝙ ex reuelatiōe ⁊ permiſſione diui
na fuit excuſat⁹ ⁊ humilis effect⁹: ita notat ſpecula. ti. de lega
tis. §. diſpenſatio ſentit ꝙ abb. ex. predictis ꝙ homicida in ca
ſu nō licito iure diuino ſit irrigularis ita tenet ipſe in. c. ſicut di
gnū de homicidio. ¶ Sed cōtrarium michi videt̄ itaq̄ʒ ſit te
nēda illa opinio. Inno. que cōmunis ē. ¶ Et ad illā auctori
tatē non edificabis ⁊ c̄. Reſpōdeo ꝙ illa fuit prefiguratio que
dam eoꝝ q̄ in nouo teſtamēto fieri debebāt arguēdo a maiori
ut cum deus nō permitteret tūc homicidā edificare domuʒ tē
pli multo minus in nouo teſtamēto permitteret̄ conſtruere cor
pus ⁊ ſanguinē xpi uł alia ſacra tractare ita tenet glo. c. j. de cō
ſe. di. j. qđ patet nam in veteri teſtamēto. ut dicit ibi glo. mul
te homicide fuerūt ſacerdotes. ¶ Circa qđ eſt cōſiderādū ꝙ
in veteri teſtamēto erāt irrigularitates temporales nō perpe
tue q̄ certis diebus excludebāt extra caſtra: ut qñ quis tange
bat morticiniuʒ ⁊ alia huiuſmōi vna tñ erat perpetua. ſ. ꝙ ſū
mus ſacerdos debebat habere vnicā ⁊ nō repudiataʒ ita notat
Inno. in. c. niſi cū pridē. §. pſone. de renūtiatiōe ⁊ ibi hoſt.
Sed cōtrariū credo: immo ꝙ in veteri teſtamento: erāt multe
irrigularitates perpetue de quib⁹ leui. xxj. vbi dicit tex. homo
d̄ ſemine tuo qui habuerit maculā nō offeret panes dō ſuo nec
accedet ad miniſteriū eius ſi cecus fuerit ſi claudus ſi uel par
uo uel grandi vel torto naſo ſi fracto pede ſi manu ſi gibus ſi
lipus ſi albuginē habens in oculo ſi iugeʒ ſcabiē ſi impetiginē
in corpore uel carnoſus oīs qui habuerit maculaʒ de ſemine a
aron non accedet offerre hoſtias dño nec panes deo ſuo.
Ex qua auctoritate manifeſte liquet multas adhuc eſſe irrigu
laritates in lege veteri: q̄ in nouo teſtamēto non ſunt ſuppoſito
tamen ꝙ alique de predictis litteraliter aſſumpte metaphori
ce impediāt ordinē ſiue ꝓmotiōeʒ i nouo teſtamēto: omnes tñ
predicte aſſumpte metaphorice impediūt ut dicit tex. nota in.
c. hinc ⁊ eniʒ. xlix. di. vbi ponuntur metaphorice oēs predicte
irre. ¶ Et ſi dicat̄ q̄ eſt ratio quare in veteri teſtamēto ſtricti⁹
obſeruabatur ꝙ ſacerdotes non eſſent corpore viciati q̄ʒ in no
uo obſeruatur. ¶ Dicēdum quod duplex eſt ratio. ꝓma ꝙ ſa

H-1291726

cerdotes veteris teſtamẽti ponebantur ut incitarẽt populuꝫ il
lum proteruum ⁊ cõtumacem ad dei cultuꝫ ſi igitur illi viderẽt
ſacerdotes contẽnendos facile contemnerẽt dei cultum. ¶ A
lia ratio qꝛ ſacrificia veteris legis non habebãt virtutem expiã
di vel proficiẽdi propter circũciſionẽ naꝫ ut ait apoſtolus ebre. pretez
x. impoſſibile eſt ſanguinẽ taurorum aut hircoꝝ auferre pecca
ta cum ergo hec myſteria nõ haberẽt in ſe reuerentiã debebãt
honorari ex qualitate miniſtrorũ que rationes ceſſant in ſacri-
ficijs noue legis q̃ ex ſeipis ſacratiſſima ſũt purgatoriuꝫ cũcta-
rum cõtagionũ ut dicit tex. in. ca. veſtra de cohabitatione cleri
corum ⁊ mulierum ⁊ predictas duas ratiões ponit eps abulẽ-
ſis leuitici. xxj. ¶ Quero ex quib' cauſet' irrigularitas. ¶ Di
cendũ qꝛ aliquãdo prouenit ex delicto. ꝗnoqꝫ ex defectu. Ex d
licto ut in excomunicato uel ſuſpẽſo uel interdicto celebrãte d
quo per totũ ti. de clerico excõmuni. ⁊ in. c. j. de re iudicata. li.
.vj. ⁊ in. ca. j. de ſenten. excõica. li. vj. ¶ Item de celebrante
tempore interdicti p̃termiſſa iuris obſeruãtia de qua in. ca. al
ma mater de ſen. exco. li. vj. de quo eſt tex. in. ca. is. qui. §. fi.
eo. ti: tradit' per Inno. ⁊ doctores in. ca. tanta. de exceſſib' p̃-
latoꝝ. ¶ Iteꝫ percuſſor ut in toto. ti. de homi. ⁊ de clerico per-
cuſſore. ¶ Idem de ſymoniaco in ordine ut in. ca. tanta de ſy-
monia. Idem in clerito per ſaltũ promoto ut per totũ. ti. de cl'i
co per ſaltũ. ¶ Item in crimine notorio ut in. c. fi. de tẽporib'
hordinandorum. nota per glo. ⁊ doctores in. c. ex tenore eo ti.
¶ Ex defectu vero cauſatur multiplicit' primo ex defectu na-
raliuꝫ illegitimi. n. ſũt irrigulares de quo hẽtur. lvj. di. per to-
tuꝫ de filiis. presbyteroꝝ per totuꝫ. ¶ Item ꝓpter defectũ uel
deformitatem membroꝝ ut in toto ti. de corpore vicia ⁊ in. c. ij
de clico egrotãte. ¶ Iteꝫ propter defectũ ſacrũ ut in bigamia
i. c. debitũ de bigamis ⁊ per totũ ti: xxvj. di. ¶ Itẽ ꝓhibet' or-
dinari ꝑcuſſ' lepra de quo habet' de clico egrotãte p totũ ⁊. vij.
.q. j. p totũ. Itẽ ẽ irrigularis areptiti' ul' morbo caduco graua
t' ut i. c. maritũ ⁊ i. c. coir. xxxiij. di. Itẽ ẽ irrigularis iſamis in
famia iuris de q̃ vide ſigularẽ tex. i. c. q i aliq̃. li. di. ij. q. iij. §.

hinc colligitur. ¶ Itē infamia facti reddit quē irrigularē ut i.c.
oipotēs de accu. ⁊ de hac materia vide oppoſitū tex. i dicto .c.
qui in aliquo: ⁊ in .c. nō cōfidat .l. di. in quibus plene de irrigu
laritate diſponitur. ¶ Et ḡnaliter irrigulares dicūtur oēs illi
qui ſine diſpēſatiōe prohibētur ordinari ut notat Inno. in .ca.
niſi cū pridē de re. iu. §. perſone ⁊ ibi hoſti. Nūc vero de ſin-
gulis predictoꝝ in particulari exordiri licet.

Et p̄mo de excōmunicato miniſtrāte: circa quē ē diſti
guēdum: quia aut ē excōmunicat⁹ excomunicatione
minori aut maiori. Si minori lꝫ celebrās pecet nul-
lius tñ notā irrigularitatis incurrit ut in .c. ſi celebrat de cleri.
exco mi. §. Si vero maiori aut ſcit ſe eſſe excōicatuꝫ uł ſcire dꝫ
aut neſcit. Primo caſu irrigularis eſt: ſi facit aliquē actū ſuo
ordini reſeruatū. ¶ Notādūꝫ eſt eni iuxta hoc ꝙ tūc demū ex
coicat⁹ interdict⁹ uł ſuſpēſus ex cōtractatione diuinoꝝ incurrit
irrigularitatē ſi adminiſtrat aliquod officiū pertinēs ad certuꝫ
ordinē ut ē tex. in .c. j. de cle. excō. minis. ⁊ ibi tenēt docto. fa-
cit eni tex. in .ca. j. de re. iudi. li. vj. ⁊ intellige qñ illud officiū
pertinet ad aliquē ordinē de iure et cōſuetudine: ſi. n. pertine-
ret de iure ad certū ordinē de cōſuetudine tñ expediret per non
ordinatos in illo ordine ut ē dicere epl'am ſine apparato uł dice
re reſpōſuꝫ in choro uel miniſtrare in altari preſbytero celebrā
ti exercēs h⁹mōi act⁹: excōicat⁹ ſuſpēſus uł interdict⁹ nō incur
reret irrigularitatē ita notat Inno. in .c. tanta de exceſſi. pre-
latoꝝ quē ſequūtur cōmuniter docto. ita tenet Ioā. an. in .ca.
.j. de re. iudi. li. vj. ¶ Ex quibus infert̃ ꝙ excōicatus uł ſuſpē
ſus benedicēs mēſam nō eſt irrigularis qꝛ illud officiū non eſt
reſeruatū de iure certo ordini. ¶ Infertur etiā ꝙ necdum or-
dinati in ſacris ordinibus poſſūt incurrere irrigularitatē: ſꝫ eti
am in minoribus cōſtituti miniſtrādo in ordine ſuo modo pre-
dicto pro quo eſt tex. in dicto .ca. ij. de cl'ico excōmunica. ⁊ in .c.
clerici eo. ti: ¶ Infertur etiā ꝙ nullū habēs ordinē celebrans
modo predicto non incurrit irrigularitatē ⁊ ſic moniales quā-
tumcūqꝫ excomunicate interdicte uel ſuſpenſe exerceant diui-

na officia: etiam ꝑncipaliter officiātes in choro ut illa q̄ dicit ca pitulū ul' oꝛonē nō incurrat irrigularitatē. ¶ Idez dico ſi hoc faciāt tēpoꝛe interdicti ꝓbať hoc per ꝑdicta qꝛ ad irrigularitatē cōtrahēdaꝫ requirit ꝙ quis miniſtret in ſuo ordine iſte vero ut liquide patet nullū oꝛdinē habebat. ¶ Idem dico in alijs laycis iſti vero ſi in aparatu exerceāt aliq̄d actū reſeruatū certo oꝛdini nō debēt oꝛdinari ut in. ca. j. de clerico non oꝛdinato. mi. nō ex alio capite qꝛ excoīcati celebrauerūt ſꝫ qꝛ hec geſerūt nō oꝛdinati. ita notat calderinus in tractatu de eccl'iaſtico iterdicto ⁊ frāciſcus in. ca. ſi celebrat de cl'i. ex. mi. ¶ His ꝑmo ꝑmiſſis principio redeo ad illud ꝙ excoī. majoꝛe excoīcatiōe qui ſcit uel ſcire debet ſe eſſe excoīcatuꝫ ſi celebrat uel agit in officio ſiē pri⁹ īcurrit irrigularitatē ut in. c. aplice de cl'i. ex mi. ¶ Dixi uel ſcire debet ſi eni neſcit ignoꝛātia tñ̄ eſt craſſa ⁊ ſupina nō excuſať ut in dicto. ca. aplice. ¶ Ex quo inferť ꝙ ſi clericus ſcitatus per iudicē eccl'iaſticū extiterit cōtumax demum abſens ⁊ ignoꝛās fuit excoīcat⁹ ſi p⁹ hoc celebrauit ignoꝛātia nō excuſabit eū ab irrigularitate debuit ei cogitare iſtud euenire ita no. lap⁹ quē ſequiť pe. d ancha. in. c. qꝛ cūctis de cōceſ. pre. li. vj. qd̄ no. ¶ Itē aduertēduꝫ ꝙ diciť craſſa ignoꝛātia ſi iſte per famā cognouit ſe eſſe excoīcatū ⁊ nō credēs ingeſſit ſe celebratiōi diuinoꝝ pꝛo quo eſt tex. in. ca. illud de cl'i. ex. mi. qd̄ ego intelligerē q̄n̄o illa fama eēt aliqualiter adminiculata al'. aūt nō dicitur eſſe fama ſꝫ vana vox ppl'i q̄ audiēda non ē ut in. ca. oſius. de elec. ⁊ i. l. decurionū. C. de penis per ea q̄ no. Bar. in. l. de minoꝛe. §. tormēta. ff. de queſtionib⁹. ⁊ abb. in. c. veniēs infra de teſti. ⁊ qd̄ dictū ē de fama ꝓcedit etiā in aſertiōe multoꝝ nam eīs credendū ē qd̄ no. abb. ī dicto. c. illud pꝛo quo eſt tex. no. in. ca. vnico de cl'i. ꝑ. ſal. pꝛo mo. ¶ Idez crederē de dicto vnius ſi ille ē amic⁹ excoīcati de quo nō ſit veriſimile qd̄ eū fallat pꝛo hoc facit glo. no. in cle. cauſā de elec. ¶ Idē dicerē: ſi ē pꝛobus vir. is qui denūciat. nō enim cuilibet referenti eſt credendū ut in. l. ij. ff. ꝙ cū falſo tutoꝛe. no. glo. in. c. ij. d. coniu. le ꝑ. et glo. in ca. cupiētes in pri. in. v̄. certā notitiā de electiōe

ii.vj. ¶ Quod limita duz modo iſte denũciãs dicat ſe vidiſſe.
ſecus ſi dicat ſe ab alio audiuiſſe ita determinat. bar. in. l. qui-
dem decedens. §. ſi. ff. de admi. tuto. ¶ Itez limita hoc ſi iſte
denũciatiõis ſue reddit cauſaz ⁊ requiſitus per denũciatũ iſoꝛ
mat explicite eũ de eadẽ ſecus ſi talẽ ratiõez nõ reddit uł ſi red
dat requiſit⁹ nõ explicat pꝛo quo faciũt notata. per ſalicetũ in.
.l. ſi fũdũ. C. de rei vẽdicatiõe. Si vero ignoꝛauit ⁊ fuit igno
rãtia pꝛobabilis tũc euitat irigularitatẽ. ut dicit. c. apoſtolice.
¶ Sz quero an excoĩcatus nõ celebꝛãs ſz audiẽs diuina incur
rat irrigularitatẽ. in hoc diſtinguẽduz ẽ qꝛ aut audit auctoꝛizã
do puta cũ ſit excoĩcat⁹ facit coꝛã ſe celebꝛari. ut faciũt quidã et
tũc incurrit irrigularitatẽ per tex. in dicto. c. illud ad finẽ. ď cle
ri. ex. mi. ⁊ per glo. in cle. archiepõ de pꝛeui. ¶ Aut alias ſim-
pliciter audit diuina et tũc ſuppoſito ꝙ ille peccat mortalit̃ qꝛ
nõ dz ſe ingerere alioꝝ coĩoni ⁊ vſurpare coĩonẽ ſibi interdictã
ut in. c. illud. iam allegato: nõ tñ incurrit irrigularitatẽ: ita de
terminat Io. an. quẽ ſequit̃ abb. in dicto. c. illud. ¶ Excoĩca-
ti aũt qui perturbãt diuinũ officiũ itaqz requiſiti a celebꝛãtib⁹
nolũt exire pñt inde violẽter eijci ⁊ iniciẽtes ponere manus vi
olẽtas in eos etiã ſi tales ſit clẽici excoĩcati nõ incurũt excoĩcatio
nẽ de qua i. c. ſi quis ſuadẽte. xvij. q. iiij. pꝛo ꝗ ẽ tex. in. c. vẽiẽs
de ſen. ex. immo ſi tales excoĩcati in perfidiã exiſtẽtes ĩpediant
miſſarũ ſollennia ne celebꝛẽtur pꝛo eo ꝙ de eccł'ia exire nolunt
incurrũt ſñiam excoĩcatiõis a qua nõ niſi per roma ponti. ab-
ſolui pñt ut in cle. grauis de ſen. ex. Sz celebꝛãtes coꝛã talib⁹
ſi ſũt exempti incurrũt hãc penã. ſ. ꝙ eis ẽ interdict⁹ ingreſſus
eccł'ie ut in. c. epõꝝ de pꝛeui. li. vj. itaqz ſi poſtea celebꝛãt incur
rũt irrigularitatẽ. ut in. c. is cui de ſen. ex. li. vj. ¶ Si vero ta
les celebꝛãtes nõ ſũt exẽpti in hoc fuerũt opiniones nã quidã te
nuerũt ꝙ etiã pꝛedicta pena in eis locũ hẽat ⁊ hoc tenuit glo. ĩ
dicto. c. epõꝝ ⁊ ĩ dicto cap. is qui de ſen. ex. li. vj. ¶ Sed Io.
an. in nouella ⁊ dñicus in dicto. c. epõꝝ tenẽt opinionẽ contra
riam immo ꝙ illud ſit ſpeciale in exemptis qꝛ de illis loquit̃ il
le titulus de pꝛeui. ⁊ tex. d. ca. epiſcopoꝝ nõ ergo pena illa de-

bet extendi ad nõ exemptos per regulã in penis de re. iu. li. vj.

¶ Nec obſtat verbũ quãtũcumq; poſitũ ĩ dicto. c. epiſcopoꝝ qd videt innui ꝙ etiã nõ exempti cõprehendant in illa diſpoſitiõe nam ponit illud ut faciat gradũ reſpectu exẽptorum ut ſupremo gradu non tñ reſpectu nõ exemptoꝝ ſunt enĩ exempti majori exemptiõe ⁊ minori ſm ea que tradit glo. in cle. attendẽtes de ſta. regu. ¶ Et ne mirãdũ ꝙ contra exemptos acrius hoc ſtatuit fortius illi puniendi ſunt ex quo majori preuilegio inſigniti delinquere nõ erubuerũt. Item illi qui procliuiores ſũt ad huiuſmõi perpetrãda ſperãtes inpunitatem ꝓpter ſua preuilegia equum fuit ut ſpeciali pena eorum audacia compeſceretur. ar. cap. admonere. xxxiij. q. ij.

¶ De ſuſpenſione.

Circa ſecũdũ videlicet de ſuſpẽſo an ille celebrãs ſit irrigularis in hoc eſt diſtinguẽdum qꝛ aut ſuſpẽſus eſt ſuſpẽſione minori que. ſ. tantũ a perceptiõe ſacramentorũ ſepat ut eſt excõmunicatus excoĩcatione minori ⁊ talis celebrans nõ incurrit irrigularitatẽ ut in dicto. c. ſi celebrat etiã ſi ab hoĩe illa minor ſuſpẽſio fuit inflicta ut ſi iudex protuliſſet in aliquẽ ſentẽtiã excoĩcatiõis minorẽ ꝙ ⁊ ſi nõ ſit in conſuetudine poſſet tñ fieri de iure ut in. c. engeltrudã. iij. q. iiij.

¶ Aut ẽ ſuſpẽſus majori ſuſpẽſione ⁊ diſtinguẽdũ qꝛ aut ab homine aut a iure. Si ab hoĩe irrigularis ẽ qꝛ miti⁹ agit cũ lege q̃ cũ miniſtro legis ut in lege celſ⁹. ff. de arbi. itaq; ꝙ eo caſu quo quis ẽ ſuſpẽſus a iure ꝓpter defectũ ſi ſuſpendatur ab hoĩe etiã ſi ex ꝑma iuris ſuſpẽſiõe ingerẽdo ſe adminiſtratiõi diuinoꝝ iſte nõ incurreret irrigularitatẽ ĩcurrit eã ſi fuit ab hoĩe ſuſpẽſus ita no. glo. in. c. ij. de tpo. or. li. vj. qd ĩtelligit ſi ille ĩtẽdat nouã ſuſpẽſſiõis ſñiã ꝓferre per ea q̃ infra dicã. ¶ Aut eſt ſuſpẽſ⁹ a iure majori ſuſpẽſſiõe ⁊ tũc aut ꝓpt delictũ aut ꝓpter defectũ: aut ꝓpter infamiã. ¶ Si propter delictũ incurrit irrigularitatẽ ut in. ca. j. de re. iu. li. vj. ⁊ in. ca. j. de ſen. ex. co. li. ¶ Aut ꝓpter defectũ puta illegitimitatis uel huiuſmodi. ⁊ tunc celebrans nõ incurrit irrigularitatem quia nullo iure re

pitur hoc expreſſuȝ ut in.c.is qui ꝺ ſen.ex.li.vj. ¶ Aut ꝓpter
infamiā ut ſūt illi qui ꝑmo ꝓpter crimina notoria ꝓhibentur.
ut in dicto.ca.fi.de.tpo.ordi. ⁊ tūc celebrātes nō incurrunt ir-
rigularitatē q: hoc nullo iure caueť predictā diſtinctiōeȝ ponit
Inno.in dicto.c.ſi celebrat:ubi addit ꝙ ſuſpēſi a cōfeſſiōibuȝ
nō incurrūt irrigularitate. ¶ Ad vnū tū aduerte ꝙ ſi ſuſpen-
ſum a iure iudex ſuſpēdat in dubio nō preſumiť ſuſpenſus ab
hoīe:preſumiť eni ꝙ iudex noluit exequi penā iuris nō aūt no
uā ſuſpēſionē infligere ita tenet Anto. ⁊ Abb.in.c.ex tuarū ꝺ
ꝓuilegijs. ¶ Et ex his infertur ad vnū ꝙ ſi promotꝰ ante eta-
teȝ legitimā miniſtrat in ordine ſuſcepto nō incurrit irrigulari
tateȝ:q: eſt ſuſpēſus propť defectū.ſ.etatis ita no. Ioā.de ſctō
Geo.quē ſequiť dñicus in.ca.eos de tpo.ordi.li.vj.tenet etiaȝ
Franciſcus in dicto.cap.ſi celebrat. ¶ Ex quo poſſet inferri
ꝙ ſi promotꝰ ante etatē legitimā celebrauit nō indiget diſpēſa
tiōe.ſe.apoſ. ſȝ a ſuo curato poterit abſolui ex eo ꝙ cōtra iuris
prohibitiōeȝ celebrauit ante etatē legitimā ⁊ ſic peccat morta-
liter. Ad hoc tū ut poſſet ante legitimā etatē ſine pctō de cete-
ro celebrare:requiriť diſpēſatio pape ſm glo.in cle.generaleȝ
de eta.⁊ quali.q̄ ſic dȝ intelligi:adueniēte tū legitima etate ad
vlteriꝰ celebrādȝ nō requiriť ſuperioris diſpēſatio cū ſuſpenſio
tū infligať a iure uſqȝ ad legitimā etatē ut ē tex.in.c.uľ nō eſt
cōpos de tpo.ordi. ¶ Et predicta maxime procedūt tenēdo il-
lam opinionē q̄ eſt cōis doctoꝝ.in dicto.c.uel nō eſt cōpos ꝙ
promotus ante etatē legitimā nō eſt ipo iure ſuſpēſus ſed veni
et ſuſpendendus: ⁊ predicta ſūt valde notanda.

¶ Cōtrariū huius ē determinatū per quādaȝ ſtrauagātem.
pij.ſi.inno.qꝺ incurrit irrigularitatē cuius diſpēſatio pape re
ſeruatur. Idem ē in eo qui ꝓmoueť ut extra tpa a iure ſtatuta
uľ abſqȝ litteris dimiſſorijs ꝓmoueť ab epo non ſuo omēs iſti
ſūt ipſo iure ſuſpēſi ⁊ ſi huiuſmōi ſuſpēſione durāte ingeſerint
ſe diuinis incurrūt irrigularitatē ut diſponiť in.d.extraua.q̄ i
cipit.cū ex ſctōꝝ ordinū. ¶ Ex his etiā infero ꝙ ſi quis incur-
rit irrigularitatē q̄ȝq̄ȝ de iure ipſa irrigularitas inducat ſuſpē-

ſionē quādaʒ ut in.c.j.de re iudi.li.vj.ſi tn̄ celebret ſoluto pri
ori vinculo excoicatiōis uł ſuſpēſiōis ꝓpter qḋ incurrit irrigulā
ritatē.manēte tn̄ irrigularitate nō ex hoc incurrit irrigularita-
tem:rō ē qꝛ ſuſpēſus ē ꝓpter irrigularitatē q̄ eſt defect⁹ quidam
nō tn̄ delictū qḋ probat tex.in.d.c.ſi celebrat ⁊ hoc ē notādū.
¶ Et ex hoc etiā inferri poſſet ꝙ ſi cōtrit⁹ de pctō deceſſit irri-
gularis ſuppoſito ꝙ nōdū obtinuerit abſolutiōeʒ a tali irrigu
laritate nō minus ad ſupernam pr̄iaʒ euolabit qꝛ defectus ē ut
p̄dixi nō delictū. ¶ Ex predictis inferf ad queſtionē quotidia
nam.an clīcus notorius fornicator celebrās īcurrat irrigulari-
tatē inno.tʒ i.c.ſi celebrat ꝙ nō qꝛ nō ē a canone directe ſuſpēſ⁹
¶ Sʒ tn̄ ꝓhibef alijs ne ab eo audiāt diuina.ut in.c.vr̄a de
cohabi.clī.⁊ muli.⁊ idē tenet in.c.ſic.co.ti.⁊ i.c.tāta de exceſ.
prela.¶ Sʒ hoſti.cōtrariū in.d.c.ſi celebrat.⁊ io.an.cōtrariū
in.c.de re.iu.li.vj.⁊ in.c.j.prelacto.abb.in.d.c.ſi celebrat di
cit.ꝙ tota dificultas iſtius queſtionis ſtat in uidēdo an ſint iſti
directe uel indirecte ſuſpēſi ſʒ ipē determinat ꝙ in.c.vr̄a.dicē
do iſtū incurrere irrigularitatē ne ꝯū ei ē prohibitū alijs ne ab
iſto notorio fornicario audiāt diuina:ſʒ etiā ipſis fornicatoribus
ē directe prohibitū inflicta ne celebrēt ut pʒ per tex.in.c.preter
hec.ij.d.¶ Sʒ jo an.tenet opinionē cōtrariam in.d.c.ſi cele
brat dās rōnē ſuppoſito ei ꝙ iſta ſit directa ſuſpēſio:nō tn̄ eſt
inflicta ꝓpter delictū ſʒ ꝓpter infamiā qḋ pʒ nā nō ponderaf de
lictū fornicatiōis ſʒ qualitas puta notorietas:ſic ḡ ſupdixim⁹ ī
alijs criminib⁹ notorijs ꝙ cū ꝓpter infamiā ceſſeaf inflicta ſuſ-
penſio nō infert irrigularitatē celebrāti ita erit dicēdū in hac
ſuſpēſione.¶ Sʒ p̄dictis obuiare videf.c.ſi qui ſūt preſbyte
ri.lxxxj.di.vbi dicif.ꝙ iſtis ē interdict⁹ ingreſſus eccl'ie.ḡ cele
brātes irrigularitatē incurrunt p.c.is cui de ſen.ex.li.vj.⁊ iō
tenēda ē abbatis opinio.⁊ hāc etiā tenet.Inno.i.c.tāta de ex.
prela.⁊ in.ca.cū medicinalis.de ſen.li.vj.¶ Qḋ intellige an
teq̄ʒ cōcubinas dimittāt nā ſic loquif tex.in.d.c.ſi qui ſūt preſ
byteri ſuppoſito ꝙ penitētiam agāt non poterūt celebrare ſine
diſpēſatiōe pape ꝓpter impedimētū qḋ manet quouſqʒ diſpē

ſaio fuerit adhibita:pro hac ē tex.in.c.fi.de tpo or.ꝛ expreſſus tex in.c.puenit.l.di.ita no.Hoſti.in.c.fi.de.cohi.clī ꝛ muli. ꝛ ſpeculator.ti.delega.§.diſpēſatio.v.itē qñ dicimus. ¶ Sʒ quero iuxta predicta an excoīcat⁹ ul' ſuſpēſus dicens horas extra eccl'iam officiādo ante ppl'um puta in naui/uel in critu/uel alibi ſit irrigularis. ītelligo ꝙ ſi officiabat pricipalit'. Dicēdū ē ꝙ ſic ut in.c.cōcedimus de cōſe.di.j. ¶ Secus ſi iſte principaliter officiās dicit horas cū vno uel duob⁹ ul' pluribus ſocijs officiādo tūc laudabiliter agit ſi ſupmit verba illa q̄ a ſolo ſacerdote dici ſolēt.ſ.dñs vobiſcū ita no.ſpecula.in ti.del'.§ diſpēſatio.v.quid ſi excoīcat⁹. ¶ Ad vnū tñ aduerte ꝙ ſolū quis incurrit irrigularitatē ſi excoīcat⁹ quis celebrat uel ſuſpēſus ul' agat actū reſeruatū certo ordini ut dictū ē. ¶ Secus ḡ ſi exerceat iuriſditionalia puta ꝙ excoīcat uel abſoluit.ita no.Inno. in.c.tāta.de exceſ.prela.qđ intellige.ſi abſoluit ſine eccl'ie ſollennitate.ſ.pſalmo penitētiali.orone dñica ut in.c.a nobis de ſen.ex. ¶ Cū eni talis abſolutio ſit ordinis ſacerdotalis excoīcatus ul' ſuſpēſus eā exercēs ul' quis alius tpe interdicti: efficit' irrigularis ita tenet abb.in.c.tāta prealegato.ꝛ hoc multum no.qꝛ multi cl'ici in hoc errant abſoluentes cum predicta ſolennitate excommunicatos tempore interdicti.

d Ici etiā qđ ſterdict⁹ celebrās ē irrigularis hoc l diſtite tenēdū ē p.d.c.is cui in pn.de ſen.ex.li.vj.tenet Abb.dicto.c.tāta. ¶ Excluſus eſt etiā ne dum a celebratiōe ſʒ etiā ab auditiōe diuinorū ꝛ a perceptione ſacramētoꝝ ut eſt tex.in.ca.ſi ſententia.de ſen.ex.li.vj.

d Ictū ē etiaʒ ꝙ celebrās tpe interdicti ꝑtermiſſa iuris obſeruatiōe incurrit irrigularitatē. ¶ Iuxta hoc q̄ritur vtrū adminiſtratio ſacramētoꝝ ſit prohibita tpe interdicti. ¶ Et dicēduʒ ꝙ olim cōcedebātur baptiſma paruuloꝝ ꝛ pñia morietiū tm̄ de quib⁹ in.c.nō eſt uob de ſponſa. ¶ Itē viaticū ꝛ pñia decedētib⁹ ut in.c.qđ i te de pe.ꝛ remi. hodie tñ penitētia ē permiſſa tpe interdicti.etiā ſanis.ut in.c.

alma mater de ſen.ex.li.vj.in.pn.c. ¶ Itē ſacramētum con-
firmatiōis ut i.c.qm̄ de ſen.ex.li.vj.vbi dicit tex.ꝙ baptiſmꝯ
⁊ cōfirmatio nedū paruulis ſed adultis cōferri poſſūt. Itē criſ
matis cōfectio ut ibi. ¶ De ordinibꝰ tn̄ dubitat̄ an poſſint cō
ferri illo tp̄e Inno.in dicto.c.nō eſt vobis tenet ꝙ cl'icis ꝑmiſ-
ſum ē ordines recipere. laycis vero nō: rō diuerſitatis q: cleri
ci nō cēſent̄ interdicti: layci vero ſic: ſ; iſta differētia non proce
dit cū interdicto loco nō cenſeātur perſone interdicte ut in.ca.
ſi ſentētia de ſen.ex.in prin. immo abb. illud indiſtincte tenet
cl'icos ⁊ laycos de loco interdicto poſſe ordinari etiā in loco in-
terdicto: nā cū permittat̄ tp̄e interdicti celebratio diuinoꝝ cer-
to modo ⁊ adminiſtratio dictoꝝ ſacramētoꝝ debet per ordina-
tos exerceri per cōſequēs videt̄ permiſſū ꝙ illi poſſint ordinari
ut illa adminiſtrēt: ar.optimū in dicto.c.qm̄ de ſen.ex.reſtat ḡ
ꝙ oīa ſacramēta tēpore predicto poterūt adminiſtrari excepta
extrema vnctiōe. ¶ Itē excepta eucbariſtia q̄ ⁊ ſi infirmātibꝰ
cōcedi valeat ut in dicto.c.ꝙ in te ⁊ cū cāpanella ⁊ alia cōſue-
ta ſollennitate ut no.calderinus: in tractatu de eccl'iaſtico inter-
dicto nō tn̄ ſic erit in ſanis eis ei cōferri non poterit. ¶ Quero
tn̄ circa celebratiōe; diuinoꝝ officioꝝ vtrū ſint ꝑmiſſa tp̄e inter
dicti ⁊ q̄lr̄. ¶ Iuxta hoc dicēdu; ꝙ olim miſſe celebratio nō e-
rat ꝑmiſſa: ſ; ꝓp eucbariſtiā ne ꝓpt̄ infirmos decēt ꝑmiſſū ex-
titit ꝙ ſemel i ebdomada miſſa celebraret̄ ut i.c. ꝑmittimꝰ de
ſen.ex. ⁊ ex illo tex.colligit̄ ꝙ eucbariſtia d; renouari q̄libet ſe
ptimana. ¶ Itē colligit̄ ꝙ d; talit̄ ꝓuidere ſacerdos ꝙ nō de
ſit eucbariſtia ꝓ ifirmis i ſacrario ꝓ q̄ etiā facit tex.i.c.officiū
de offi archi.vn̄ nō tm̄ cōſecratā ſ; plures deb; ponere i ſacra-
rio atēta tn̄ q̄ntitate parochie ⁊ multitudine infirmoꝝ ut dicit
Jo.an.i d.c.ꝑmittimꝰ ¶ Circa alias v̄o canoīcas horas erat
permiſſum ꝙ bini ſimul uel tres clerici in conuentualibus ec
cleſijs voce ſubmiſſa poſſent ſuas horas dicere ita ut legere vi
deātur potius q̄; cātare ut ē tex.i.c.ꝙ in te de pe.⁊ re. ¶ Ho
die tn̄ ē idcuctū iure nouo ut miſſa ⁊ alia diuina.i. officia q̄ priꝰ
celebrāt celebrēt̄ tp̄e iterdicti. ¶ Cū hac tn̄ obſ'uatione.ſ.iannis

clauſis nō pulſatis cāpanis interdictis ⁊ excoīcatis excluſis: uoce tñ ſub miſſa: itaqȝ exterius audiri nō poſſit: de quo eſt tex. in dicto. c. alma mater. §. adicim⁹ de ſen. ex. li. vj. ¶ Auerte tamē ꝙ predicta celebratio nō ē permiſſa cū eccl'ia ſeminis ul' ſanguinis effuſſione ē poluta pro quo facit no. glo. in. c. tuarū de preui. exq uo. ſequit̄ ꝙ durāte tali polutiōe etiā ī illis feſtiuitatibus exceptis nō debet celebrari. ¶ Et in tm̄ ꝑmiſſa ſunt vera ul' obſeruāda ꝙ ſi aliqđ hoꝝ pretermittat̄ violari cēſet̄ interdictuȝ ita no. Jo. an. dicto. c. alma in nouella. ¶ Ex quo infero ualde reprehenſibiles eſſe q̄ſdaȝ qui tp̄e interdicti pulſari faciunt cāpanā cū in miſſa celebrat̄ hoſtia ſalutaris nā illa ē ps q̄daȝ miſſe nō ḡ ad illam dȝ pulſari cāpana ut predictū ē ſic nec ad miſſā q: quod iuris ē de toto quo ad totū eſt de pte q̄ ad parteȝ ut in. l. qui de toto. ff. de rei uēdi. ⁊ in. c. paſtoralis. §. Iteȝ cū totuȝ de offi. dele. ¶ Infert̄ etiā violatores eſſe interdicti illos qui pforāt portas eccl'ie uel modicū eas aperiūt cū corpus xp̄i in miſſa elleuat̄ ut ab extra a laycis videat̄ tēpore interdicti illi enī ſūt violatores interdicti per p̄dicta q: illa ps quedaȝ eſt miſſe pro quo optime facit cle. j. in ꝑn. de ſen. ex. ¶ Ex quo etiam infert̄ ꝙ tēpore interdicti pulſari poſſit cāpana ad aue maria cū illa ſit de horis canonicis. Itē etiā ad ſermonem poterit pulſari rōne p̄dicta. ¶ Itē etiā cū predicatio pp̄l'o ſit in interdicto ꝑmiſſa qđ ē antecēdēs ad ipſū. ſ. pulſari cāpanaȝ ut in. l. ad legatū. ⁊ in. l. ad rē mobilē. ff. de procura. ⁊ in. c. in cauſis đ elec. ¶ Et hec duo de aue maria ⁊ de ſermone tenet calderin⁹ in tractatu de eccl'iaſtico interdicto. ¶ Predicta tñ: que dicta ſūt tā circa adminiſtratiōeȝ ſacramētoꝝ q̄ȝ circa celebratiōem diuinoꝝ officioꝝ tp̄e īterdicti hn̄t locū in ceſſatiōe a diuinis ſi illa ſit generalis. facit ad hoc. c. nō eſt vobis de ſpon. qui tex. de ceſſatiōe loquitur probat̄ per tex. in cle. j. de ſen. ex.

¶ Quod dixi tñ de celebratiōe diuinoꝝ ut poſſit fieri cum predicta obſeruatiōe tempore interdicti habēt locū ſi interdictum ſit generale quod eſt quando locus uel villa. uel ciuitas interdicitur ut eſt tex. in cap. cum in partibus de verbo. ſigni. ſecus

ergo ſi interdictū ſit ſpeciale ut cū ipſa eccl'ia ē interdicta. ¶ J
dem ſi omnes eccleſie loci ſint interdicte et hoc vltimuʒ eſt no.
ita tenet calderinꝰ in tractatu de eccl'iaſtico interdicto pro hoc
facit tex in dicto. c. alma mater qui de interdicto generali loq-
tur. ¶ Et qḋ dico de interdicto ſpeciali ꝓcedit in ſpeciali ceſſa
tiōe a diuinis cū a jure equiparētur ita. no. hāc. ſ. ſepatiōem.
Jo. an. in. ca. ſi canonici de offi. or. li. vj. in nouella. facit etiaʒ
tex. in dicta cle. j. de ſen. exco. q̄ loquit᷑ de gn̄alibus ceſſatiōibꝰ
¶ Sꝫ circa premiſſa dubitat᷑ de queſtione quotidiana nunqd
tp̄e interdicti: ul' ceſſatiōis gn̄alis poſſint clerici extra eccl'iam i
camera. ſ. recitare horas ſuas cū ſocio qḋ ſepe occurit i ſcholari
bus clericis. ho. in. ca. qḋ inte. de pe. ꝛ remi. videt᷑ innuere ꝙ
ſic dicit. n. ſupbo in cōuentualibꝰ poſito. i illo tex. ꝙ ex illo ver
bo innuit᷑ nō licere in capella dicere horas cū ſocio intra eccl'iā
ꝙ̄ a cōtrario ſenſu, in camera poterit eas dicere cuʒ ſocio. ar. c.
nōne depreſſuʒ ꝛ. c. qualis. xxv. di. ¶ Sed ſalua correptione
ego tenerē cōtrariū nam ut predictuʒ eſt olim nō licebat binos
clericos dicere horas ſuas qḋ apparet nā ad hoc fuit nouū pre
uilegiū cōceſſum clericis ut in eccl'ijs cōuentualibus hoc poſ-
ſent. ut in dicto. c. ꝙ in te ꝛ ibi tenēt docto. ſignāter Jo. an. ꝛ ſi
tu velis dicere ꝙ ex̄ eccl'iaʒ nō erat prohibitū ſꝫ tm̄ intra eccl'iaʒ
ut ſentit hic hoſti. in dicta argumētatiōe: a cōtrario ſenſu dicē-
dum ē ꝙ hic nō procedit. tū qꝛ nullo iure videt᷑ permiſſum uel
repitur exp̄ſſuʒ. tū etiaʒ qꝛ diſponit oōne ꝙ circa celebratiōem
eēt major permiſſio extra eccleſiā q̄ʒ in eccl'ia cū eccl'ia ſit domꝰ
oōnis premaxime cū ad horas dicēdas ille locus ſit deputatꝰ
pro quo ē bonus tex. in. c. fi. xij. di. Jtē qꝛ prohibita ē celebra-
tio tp̄e interdicti qui ḡ dicit illud eſſe permiſſū dꝫ illud proba-
re ꝛ ex hoc clare pꝫ reſpōſio ad illud motiuū Hoſti. ꝛ hoc forte
cōſiderauerūt Jo. an. ꝛ Fran. qui recitauerūt illud dictū ho-
ſti. quātuʒ ad p̄mā partē dicētis ꝙ intra eccl'iam nō poterat in
capella clericus dicere horas cū ſocio: illā tm̄ ſecundam partē
de extra eccl'iam ommiſerūt tanq̄ʒ de ea dubitātes ꝛ forte cam
nō credentes ex quibꝰ cōcluderē ꝙ extra eccliaʒ puta in came-

ra non poterunt duo ſimul dicere horas ſ; vnus tm̄. ¶ Nota tn̄ multū illud qđ predictū eſt ꝙ nec extra eccl'iaꝫ in aliqua capella minus ğ in clauſtro eccl'ie hoc licebit uel in aliqua clauſtri capella ut nonnūqꝫ aliqui faciūt et male qđ ꝓbatur nā iſta permiſſio ē in eccl'ia ut in dicto. c. ꝙ i te ⁊ in. d. c. alma clauſtrū tn̄ ⁊ ei⁹ capelle nō ſunt in eccl'ia ſed extra ut ē tex. in. ca. ſi ciuitas de ſen. ex. li. vj. facit etiā qđ notat. Jo. de imo. in cle. ſi dominū de reli. ⁊ uene. ſancto. ¶ In quattuor tn̄ feſtiuitatib⁹. ſ. in Natiuitate dn̄i. in feſto Reſurrectiōis. Pētechoſtes. aſſūptionis virginis gl'ioſe de quib⁹ in. c. alma. §. in feſtiuitatibus licitū ē ianuis apertis: pulſatis cāpanis: voce alta: excōicatis ⁊ interdictis excluſis celebrare diuina ut in dicto. §. in feſtiuitatibus. ¶ Idez dicēduꝫ hodie in feſtiuitate corporis xp̄i cū ſuis octauis ut in bulla eugenij cōtinetur. ¶ Circa tn̄ iſtas ſollennitates occurrit dubitatio an in eis poſſit corpus xp̄i miniſtrari ſanis ad qđ reſpōdetur ꝙ nō nam tn̄ celebratio diuinoꝝ illis dieb⁹ ē permiſſa nō tn̄ ſanoꝝ cōmunicatio ⁊ cū maneat dictis diebus interdictū nō dꝫ vlterius violari qꝫ reperiat̄ diſpoſituꝫ cū ğ hic nō rep̄iatur permiſſū nō erit admittēduꝫ ita notat. Jo an. an. in dicto. §. in. feſtiuitatib⁹ in nouella: ⁊ colec. i dicto. c. ꝙ in te. ¶ Dubitat̄ etiā an in predictis feſtiuitatib⁹ poſſit concedi eccl'iaſtica ſepultura ⁊ glo. in cle. j. de ſepul. tenuit ꝙ nō. cōtrariū tenet calderinus in tractatu de eccl'iaſtico interdicto. ¶ Sed opinionē. glo. tenēt Frā. ⁊ Jo. de imo. in. d. cle. p. c. ꝙ nō nullis de prebēdis. jtē in dicto. §. in feſtiuitatib⁹ nec alibi hoc rep̄itur permiſſū. ¶ Et ꝙ magis ē ſuppoſito ꝙ mortu⁹ extra eccl'iam ſepeliat̄ nō poterit pro eo dici officiū intra eccl'iā qꝛ cēſetur acceſſoriū ad ſepulturā: cū ğ ſepultura ſit prohibita ut dictū eſt ğ ⁊ officiū quod ē acceſſoriū ita determinat. Jo. de imola. in dicta cle. j.

¶ Eſt ğ magna dubitatio an in p̄dictis feſtiuitatib⁹ pōt dici cōpletorium in ſcđis veſperis ⁊ glo. in. c. alma. tenuit ꝙ nō qꝛ in primis veſperis incohoat̄ officiū ⁊ terminat̄ in ſecūdis. Sed quidā tenuerāt cōtrariū. tutius tn̄ eſt ab illius celebratione ce-

ſſari. ¶ Unde tamen ē ꝙ ſi nō ceſſetur propter cōcurſum opi-
nionuꝫ poteſt excuſſari qui huiuſmōi cōpletoriuꝫ celebrauerit
ꝙ nō debebit adire ſe. ap. pro diſpēſatiōe ſed legatꝰ poterit cū
eo diſpēſare ita no. Jo. an. in dicto. c. alma in nouella. ¶ Sꝫ
ibi dñicus tenet poſſe cōpletoriuꝫ celebrari qꝛ in diebus feſtiui
tatū predictaruꝫ ꝑmittūtur hore qꝛ illud eſt illius diei. ¶ His
primo pricipio ſuppoſitis ad principale q̄ſitū. ſ. an celebrās in
loco interdicto incurrit irrigularitateꝫ. ¶ Dicēdū ꝙ q̄ ſciēter
hoc facit nō incurrit ut notaᷣ in. c. is qui de ſen. ex. li. vj. ¶ I
deꝫ dico ſi ignorāter ignorātia craſſa aut ſupina cum quo ad ir
rigularitatē cōtrahendaꝫ iſta equiparenᷣ ut in. c. apoſtolice de
cleri. ex mi. iſtud notat glo. in dicto. c. is qui in. §. fi. ¶ Et in-
tellige craſſam ⁊ ſupinā innorātiā eſſe modo quo ſupradixi cuꝫ
quo ad irrigularitatē cōtrahēdaꝫ de excōicatiōe agereᷣ hoc tū
ita ſane ē intelligēdaꝫ ſi iſte durāte interdicto ꝓpter obſeruatio
neꝫ predictā adminiſtrat aliq̄d officiū certo ordini reſeruatū de
iure uł de cōſuetudine ⁊ intelligo eo modo quo dixi ſupra cū de
excōicato celebrāte agereᷣ. ¶ Ultra hoc etiā dicēduꝫ predictā
penā irrigularitatis habere locuꝫ in epō uel in alio clico q̄ facit
corā ſe celebrari tanq̄ꝫ auctoritatē preſtās ita no. Inno. quē ſe
quitur cōis opinio docto. in. c. tāta de exceſ. prela. ¶ Dicit eti
am abb. ibi vnum valde notabile ꝙ ſi epiſcopꝰ uł alius potēs
intereſt celebrationi ille videᷣ auctoritatē pſtare ad q̄d poſſet in
duci id q̄d no. ipſe ⁊ ꝓbat tex. in. ca. litteris de exceſ. ꝑla. ⁊ hoc
nota q̄d valet ad multa. ¶ Et poteris idē dicere pro rōne in eo
qui cū ſit ſuſpēſus uł excōicatꝰ majore excōicatiōe facit coraꝫ ſe
celebrari uł poſito ꝙ nō faciat itereſt celebratiōi ⁊ ē epſ uł aliꝰ
potēs. ¶ Alij aūt audiētes diuinū officiū tp̄e interdicti nō in-
currūt irrigularitatē peccāt tū qꝛ faciūt q̄d a iure eis vetitū eſt
ita notat Hoſti. in dicto. ca. tanta. ¶ Ultra p̄dicta aūt violās
interdictū modo predicto efficiᷣ irrigularis ut in. ca. j. de poſtu
la. prela. ¶ Item non poteſt exercere ea que ſunt iuriſditiōis
nec iudicare nec excommunicare uel interdicere uel collatiōes
beneficioꝝ facere ut probat tex. in dicto. ca. tāta. ¶ Rationeꝫ

ſpēſus ab officio iuriſditionali nō pōt exercere illud ad qđ in-
duco illud qđ notatur in.c.cum dilectꝰ de cōſuetu. vbi notatur
ꝙ ſuſpēſus ab officio nō poterit exercere iuriſditionalia cum il
la pendeant ab ordine: nam nō ordinatꝰ nō poterit illa exerce-
re tanꝗ incapax ut.in.c.ij.de iudi. ¶ Suſpēſus ꝗ ab ordine
uel ab officio cēſetur ſuſpēſus ab eo qđ pēdet ab officio. ¶ Ex
quibus inferꝰ idem eſſe equali ratiōe in oī irrigulari ⁊ hoc no.
¶ Sꝫ iuxta premiſſa quero an quēadmodū celebrās in loco in
terdicto incurrit irrigularitatē ita coīcans in crimine crimino
ſo puta qꝛ iuuat illum qui celebrat in loco interdicto idem dico
de coīcāte in celebratiōe excōmunicato uł ſuſpēſo. io cal. in tra-
ctatu de eccłiaſtico interdicto tenet ꝙ ſic. ar. eius qđ de excoīca
tiōe dicimus de coīcante in crimine criminoſo ut eādeꝫ excoī-
catiōeꝫ incurrat ut in.ca. nuper ⁊ in.ca. ſi cōcubine de ſen. ex.
¶ Sed dn̄icus in.c. is cui. de ſen. ex. tenet cōtrariū. nam pri-
mū actū cōmunicās in crimine criminoſo. nō incurrit excomu
nicatiōeꝫ eādē ut notāt docto. in.c. cōtigit de ſen. ex. facit glo.
in cle. eos de cōſan. ⁊ affini. et in cle. j. de re. domi. ¶ Iteꝫ qꝛ
irrigularitas nō cōtrahiꝰ niſi in caſibꝰ a iure expreſſis ut ē tex.
in dicto. c. is qui. iſte tn̄ caſꝰ nō ē in iure expreſſus.

¶ Propterea cōmunio ē prohibita cū excomunicato non āt
cum ſuſpēſo uł cū celebrāte tēpore interdicti. ¶ Itē nec cū ex-
coīcato dꝛ coīo ad incurrēduꝫ maxime excoīcatiōem niſi coīcet
in eo crimine pro quo erat iſte excōmunicatꝰ ut in dictis iuribꝰ
qđ ceſſat in ꝓpoſito cū iſte cōcelebrās nō ſit excoīcatus uel ſuſ-
penſus ⁊ ſic nō cōmunicat celebrāti in crimine: cum ille excoī
catꝰ uel ſuſpēſus celebrat non ꝗ cōmunicās in celebratiōe ē ir-
rigularis nec excoicatus. ¶ Ego tn̄ crederē hoc in eo qui nō ē
excoīcatus uel ſuſpēſus cū celebraret ſecus in excoīcato uł ſuſ-
pēſo cōcelebrāte uel in cōcelebrāte tēpore interdicti nam videꝰ
ꝙ iſte ligetur: nam cū iſte coopetur pricipaliter celebrāti in il-
lo delicto puta in illa illicita celebratiōe videꝰ ꝙ ligetur eadeꝫ
pena per ea ꝗ no. In.ca. j. de offi. dele. ⁊ ſic eādeꝫ incurrit ir-
rigularitatē: cogitādū tn̄ in hoc. ¶ Sꝫ vlterius quero an quē

admodū violās interdictū modo predicto incurrit irrigularitatez idē fit in uiolāte ceſſatiōez ⁊ loquit̄ ī ceſſatiōe gnāli. Anno. in.c.irrefragabili de offi.ordi.tenet ꝙ ſic idē tenet Jo.an.i.c. ſi canonici de offi.ordi.li.vj. ſecus dicit in ceſſatiōe ſpeciali diuerſitatis. rō ē ſm eū. qꝛ ſpālis ceſſatio nō equipatur iterdicto ſecus in gnāli per tex.in.c.nō ē vob de ſpō. ⁊ in cle.i.de ſen.ex coī.archi.tenet ibi cōtrariū ⁊ abb.in.c. dilectis de appe.pro q̄ facit nā irrigularitas nunq̄z cōtrahit̄ niſi in caſib⁹ expreſſis a iure.ut in dicto.c.is qui. Iſte tn̄ caſus nō ē expreſſus in iure:niſi tm̄ in interdicto:nō tn̄ in ceſſatiōe. ¶ Itē hic cōfirmat̄:nam nō per oīa equipatur ceſſatio gnālis interdicto:nam ceſſatio ē quid facti:per eā tn̄ ſuſpēdunt̄ organa diuine laudis: hinc ē ꝙ appellatio ſupueniēs eā nō ſuſpēdit cū ſit facta:cuius cōtrariū cōtingit interdicto ut ꝓbat tex.in dicto.c.is qui.§.fi. ¶ Sed ꝑdictis nō obſtātibus prima opinio videt̄ verior:nam cū a iure iſta equiparētur ut probatū ē:diſpoſitū in alio hēbit locū in alio. Et ſi dicas ꝙ in ceſſatiōe nō repitur hoc expreſſum: immo cōtrariū. Dicēduz ē nam cū a iure iſta equiparētur:diſpoſituz de vno cēſet̄ diſpoſitū in alio. ¶ Ad qd̄ optime facit:nam ſi in penis dicamus ꝙ illi nō debebāt exercere caſū nō expreſſū: extēdunt̄ tn̄ ad ea q̄ de jure ſint equiparata:ita tenet glo.⁊ ſequitur bar.⁊ docto.in.l.ſi quis ſeruo. C.de furtis ⁊ bal.in autē. quas actiōes. C.de ſacroſan. preſertiz qꝛ vbi eadē rō ſubſiſtit expreſſuz in vno:cēſet̄ expreſſum in alio: ut ē no.tex.inſti.delegi.protu.in prin. ¶ Nec obſtat ꝙ per oīa nō equiparētur:nā quātuz ad celebratiōez ⁊ modū ⁊ obſeruātiā eius equiparat̄:ut ē tex.in dicta cle.j.de ſen.ex.q̄ multum facit in hac materia ꝙ ſufficit etiā ſi quo ad alia q̄ ꝓpoſitū nr̄m nō tāgūt ſint diſſimilia ar.eoꝝ q̄ notantur per Abb.in.ca.traſacto de cōſti.

v Lterius dixi ꝙ ꝑcuſſor incurrit irrigularitatez iuxta hoc tn̄ dicēduz ꝙ aut ꝑcuſſio fuit facta citra mortē ul̄ mēbri detrūcatiōez ⁊ nō īcurrit ꝑcuſſor irrigularitatez. ¶ Aut fuit factū cū mutilatiōe mēbri uel occiſiōe ⁊ tūc incurrit irrigularitatē.ut ē tex.in cle.ſi furioſus de homi.

¶ Et q̄ꝛ fit mētio de mēbro aduertēdū ꝙ mēbꝛuꝫ ē q̄ḋ hēt per ſe officiū diſtinctū ut manus ⁊ pes ⁊ auris ⁊ huiuſmōi. ¶ Digit9 aūt nō ē mēbꝛuꝫ q̄ꝛ nō hēt per ſe officiū diſtinctū ſꝫ ē pars mēbꝛi ita notat Bar in .l.ij. de publi.iu.§. ⁊ per hoc dicit ibi ḡgl's ꝙ cū virilia ſint mēbꝛa amputās alicui virilia dr̄ membꝛi mutilatoꝛ. ⁊ per hoc poſſet dici ꝙ icurrat irrigularitatē. ¶ Sꝫ iuxta hoc quero quid ſi aliquis nō amputat alicui mēbꝛuꝫ ſꝫ debilitat ⁊ inabilē reddit an incurrat irrigularitatē. ¶ Et videt̄ ṗmo ꝙ ſic q̄ꝛ nichil ⁊ inutile equipolēt ut in. c. inter corpoꝛalia de trāſ. epi.ul' electi. ¶ Cōtrariū tñ determinat frā. quē ſequitur abb. i. c. j. q̄ clīci ul' vouētes q̄ꝛ nullo iure cauet̄ hoc. ¶ Itē q̄ꝛ nō per oīa quo ad paria iudicātur mēbꝛū debile ⁊ mutilatū ſaltē ꝓpter defoꝛmitatē. ¶ His pꝛemiſſis q̄ro an homicida indiſtincte incurrit irrigularitatē. Et q̄ḋ dicā de homicida intelligo per oīa in eo qui mutilat mēbꝛū cuꝫ iſta a iure equipentur quātuꝫ ad irrigularitatē cōtrahēdam ut pꝛedictū ē. ¶ Circa hoc cōſiderādūꝫ ꝙ homicidiū cōmittit̄ tam facto q̄ꝫ pꝛecepto ſiue conſilio. Aut defenſione ut dicit tex. in. c. Hēricus in fi. de clī pug. i duelo ⁊ in. c. ſi quis viduā. l. di. Aut facto aliquo modo voluntate ⁊ in aliquo caſu. ¶ Si volūtate aut percuſſit q̄s aīatuꝫ aut inaīatūꝫ. Si aīatum incurrit quis irrigularitatē ⁊ ſi iuſte ⁊ meritoꝛie occidat ut cōtingit in iudice iuſte occidēte ut in dicta. cle. ſi furioſus. ¶ Itē in occidēte ſarracenū ul' aliū inimicū fidei ut i. c. petitū de homi. q̄ḋ ꝓcedit necdū ſi per ſe occidat volūtate ſꝫ ſi cauſā dedit homicidio ut in. c. de cetero de homi. q̄ḋ intelligi dꝫ ſi cauſa ſit ꝓpinqua ſecus ſi ſit remota ut in. l. q̄ domū. ff. locati. ita no. glo. in dicto. c. ḋ cetero. ¶ Sꝫ huic ob. c. pꝛeſbyteruꝫ de homi. vbi videt̄ ꝙ ſuppoſito ꝙ percuſſio illa nō intulerit imediate moꝛtē ſi tñ occaſione illius ⁊ ex illa aliaꝫ infirmitatē incurrit imputari dꝫ ꝑcutiēti tale homicidiū ab eo ꝙ incurret irrigularitatē ⁊ ſic cauſa remota incurrit irrigularitatē. ¶ Dicēdūꝫ ꝙ illa cauſa nō ē remota ſꝫ coherēs immo cauſāt ipaꝫ cauſā immediatā ⁊ q̄ religioſis aderēt religioſa ſūt ut in. l. q̄ religioſus. ff. de rei. vē. ita tenet Io. an. in dicto. ca.

de cetero. ⁊ hoc nota pro intellectu iſtius materie ⁊ dicit᷑ cauſa
remota q̄ nō ē ordinata ad illud qđ ide ſecutū extitit. ¶ Et ad
uertēdū ꝙ iſta nō imputat᷑ ne dū īdante operā rei licite ſ; etiā
rei illicite q2 remota ē: ita notat Henrri. in dicto. ca. de cetero
Ex p̄dictis infert᷑ ad queſtionē. pone ꝙ ego percuſſi aliquē illa
tn̄ percuſſio nō erat letalis: ſ; ꝓpter incuriā ſuā uel ꝓpt imperi
tiā medicoꝝ ille vulnere deceſſit an ď eo erit irrigularis. ¶ Gui
lle. de mōte lau. mouit queſtionē in dicta. cle. ſi furioſus ⁊ con
cludit ꝙ ſic ad qđ allego tex. expreſſū in. c. exhibita de homi. v
bi appet ex tex. ꝙ mors nō fuit ſecuta excuſatur tn̄ pcuſſor ab irri
gularitate. ¶ Primū q2 ibi dicūt docto. ſignāter abb. ille qui
ejecit lapidē dabat opa; rei licite ꝗ alias imputaret᷑ ei homici
diū illud qđ cōtigerat nō ex vulneris quātitate ſ; ꝓpter impici
am medicātis ⁊ incuriā patris pueri ut dicit ibi tex. ¶ Quid
tn̄ ſi vulnus erat letale nō tn̄ ex eo fuit ſecuta mors forte q2 ali⁹
occidit nūquid ille pri⁹ q letalit᷑ pcuſſit ſit irrigularis. ¶ Reſ
pōdeo ꝙ ille incurrit irrigularitatē pro quo ē tex. no. in. c. ſig
nificaſti de homi. ⁊ ita notat ibi glo. quā ſequuntur ibi docto.
ſufficit ei ꝙ ibi interfuit animus. ¶ Et ſi dicas ꝙ ad irrigula
ritatē requirit᷑ act⁹ cōſumat⁹ nec ſufficit volūtas etiā cū atten
tactu. no. glo. in. c. exhibita de homi. ⁊ i. c. ſīc dignū de homi.
¶ Dicendu; ꝙ ibi actus fuit ſecutus etiā ſi per aliū quod ſuf
ficit ut in dicto cap. ſignifi. ⁊ hoc eſt no.

¶ Ubi tamē de ſe vuln⁹ eſſet letale ſi tamen mors nō eēt ſecu
ta nec ex vulnere illo nec ex alio nō incurrit irrigularitatē ille p
cuſſor q2 factū cōſiderat᷑ ad irrigularitatē cōtrahēdā nec ſuficit
anim⁹ ut p̄dictū ē. ¶ Et ex his infert᷑ ad q̄ſtionez pone ꝙ ego
hēbā i domo vrſū ul' leonē ille occidit aliquē ego icurro irrigu
laritatē. Inn. dicit ꝙ nō i. c. ad audiētiā de homi. q2 illa cauſa
ē remota q̄ nō d3 attēdi ut p̄dictū ē: tn̄ dicit cōtrariu; ſi ē aliqđ
qđ ei iputet᷑ ⁊ hoc vltimū videt᷑ eē veri⁹ ſi nō tenēbā illa aīalia li
gata ut. d. gl. l. l. ij. ff. ſi q̄dru. pau. fe. di. ita t; frā. i. d. c. ad au
di. Ex his ifert᷑ ꝙ accuſator criminal' cauſe ſecuta morte ul' mē

bri mutilatiōe erit irrigularis qꝛ dat cauſā homicidio. ¶ Itē ſu dex. jtez aduocatus. jtez teſtis. jta no. Inno. in dicto. c. ad audientiaz qꝛ omēs iſti pſtabūt cauſā morti. ¶ Sed de aduocato quero an indiſtincte exercēs aduocatiōis officiū in cauſa criminali incurrat irrigularitatē. ¶ Et in hoc ē diſtinguēduz quia aut ē aduocatus accuſatoris et tūc ſubdiſtingue qꝛ aut ē cleric⁹ in ſacris cōſtitut⁹. ¶ Et tūc incurrit irrigularitatē qꝛ immiscet ſe officio ꝛ interdicto ut in. c. j. de poſtu. vbi ei prohibet̄ ꝙ qd̄ inde ſequit̄ etiā ſine culpa ſua imputat̄ ei pro hoc ē op. tex. in ar. in. c. tua. in principio de homi. ¶ Aut ē in minorib⁹ cōſtitut⁹ aut merus laycus ꝛ tūc defenſio illa ē ei pmiſſa ut tradit̄ in. d. c. j. ꝛ ſic ſecuta morte nō incurret irrigularitatē. ita notat abb. in. ca. ſententiam. ne clerici uel monachi.

¶ Et ſi dicas cōtrariū qꝛ ex hoc ſequit̄ mors accuſatoris q debet puniri pena talionis. dicēduz ꝙ ad hoc nō dꝫ haberi reſpectus. abſit ei ut ea q̄ ꝓpter bonū facim⁹ nob̄ imputētur. ¶ Et hoc limita ſi iſte in nulla culpa fuit in morte forte qꝛ defendit licite cauſaz adeo ꝙ nō ē ei quid imputet̄. alias āt ſi ꝓpter imperitiā uel incuriā ommiſit licitā offenſionē irrigularitatē īcurrit ut no. abb. in dicto. c. j. de poſtu. ¶ Et iō vtile cōſiliū ē ꝙ quiſqꝫ cleric⁹ a talib⁹ abſtineat ul' volēs fieri. ¶ Sꝫ iuxta hoc quero. pone ꝙ aliquis coopatus fuit in homicidio ipis occiſoribus an iſte incurrat irrigularitatē. ¶ Ad hoc dicēduz ꝙ ſi iſte venerit ut occiſorib⁹ opē ferret ſi ab alijs impedirētur irrigularitatē incurrit ut in. c. ſic dignū de homi. §. illi etiā. ¶ Idē ſi cū poſſet a morte liberare illū inuaſū hoc nō faceret. ut ī dicto. §.
¶ Itē preſtātes auxiliū in ſarcinis cuſtodiēdis ut dicit tex. in. §. hi quoqꝫ eo. ti. ¶ Illi etiaz qui fuerūt armati ſuppoſito ꝙ illi nō occiderit ſecuto homicidio ſunt irrigulares ut in dicto. ca. ſicut dignum. §. ſi.

¶ Sꝫ hoc limita ſi bellū ē iniuſtū. ſi tm̄ ē iuſtū puta pro defenſione fidei uel patrie inter ſpētes ul' etiā pcutiētes dū modo ipſi nō interfecerit nō incurrūt irrigularitatē ſi ſint clerici ut probat no. tex. in. c. petitio. de homi. ¶ Idē ſi interſint ut defen-

dant alios priuatos quoſcūqꝫ qui iuuadūtur dū modo illi in ma
xima neceſſitate eſſēt poſiti. ¶ Si tñ tāta neceſſitas nō eēt cli-
cus peccaret extrahēdo arma ut aliū defēderet ſecuto tñ homi
cidio dū modo ipe nō occidiſſet nō incurrit irrigularitatē pro
ꝙ ⁊ ibi tenet Abb. in. c. pe. de cli. pe. tex. in. c. fi. eo. ti. ¶ Que
ro pone ꝙ aliqs nō occidit: ſꝫ accelerat mortē: ut ſi quis fuit ſa
gitta ꝑcuſus: ⁊ alius preueniēs mortē extrahit ſagittam: ꝓpter
qđ ille citi⁹ morit̄ an ille erit irrigularis ſpeculator mouet hāc
queſtionē ti. delegatis. §. diſpēſatio. v. ſi tñ aliquis ⁊ cōcludit
predictū extrahētē eē irrigularē. idē ſequit̄ abb. in. c. ſentētiā
ne cli. uel mo. ¶ Idē dicēdū de trāſmutāte in lecto ipm infir
mū ad alliud ut citius moriat̄ ille eni cū preueniat mortē irri-
gularis ē ita no. ſpeculator ti. del. §. iuxta ꝑpoſitiones. v. quid
ſi alius infirmū. ¶ Predicta procedūt qñō cōſtat qꝛ de vulne
re quis mortuus ē. ¶ Sꝫ pone ꝙ poſt lōgū tēp⁹ ꝑcuſſus obi-
it ita ꝙ pōt de hoc probabiliter dubitari. dicēduꝫ ꝙ ſi nūqꝫ cō-
ualuit preſumit̄ ex primo vulnere deceſſiſſe ¶ Si vero cōualu
it ⁊ p⁹ modū recidiuauit et tūc ſi p⁹ octo mēſes obijt non ꝑſumit̄
ex vulnere deceſſiſſe. ut in. c. ij. de cli. percuſo. ¶ Secus tñ ſi
ante ꝑdictū tps. hoc tñ relinquēdū ē arbitrio iudicis hoc deter
minat Abba. in dicto. c. ij. ⁊ hoc tutius credo: qꝛ id qđ no. ſal
cet⁹ i. l. vnica. C. de emē. ſuo vbi tenuit indiſtincte ꝙ ſi ꝑcuſſ⁹
obijt poſt octo mēſes nō preſumit̄ in dubio ex pore vulnere de
ceſſiſſe ſiue cōualuerit ſiue nō. per. c. ij. de cleri. percu. ⁊ hoc vi
detur verius de iure. ¶ Sed cōtrariū ē titius percuſſit in aīa
tuꝫ ut qꝛ dedit alicui herbā ne cōciperet: uel maſculo ne gñaret
ille nō ē irrigularis ut in. c. ſi aliquis de homi. ¶ Idem ſi fuit
cauſa ut mulier pregnās faceret abortū dū modo part⁹ nō eēt
viuificat⁹ ut in. c. ſicut de homi. ¶ Si vero quis cemiſit caſu
homicidiū tūc aut dabat opam rei licite aut illicite. ſi licite aut
adhibuit diligētiā modo predicto ⁊ tūc nō incurrit irrigularita
tem ut in. c. ſignificaſti ⁊. c. dilect⁹ ⁊. ca. Ioan de homi. ¶ A
num tñ eſt ꝙ ſi ſcādalum eſt hoc caſu deberet abſtinere a cele
bratiōe qꝛ nichil ē pagēdū cū ſcādalo ut in. c. ex litteris. j. de ho

B. iij.

mi. ubi ē tex. notabilis de hoc idē dicit ille tex. ſi infamia ſub eſ
ſet. ¶ Unū tn̄ ē ꝙ in predictis duobus caſibus ē indicēda cer
ta purgatio q̄ ſi ſfaciat ceſſare ſcādalū poterit iſte celebrare ali
as nō ita no. Joan. an. quē ſequit abb. in dicto. c. ex litteris.
Aut nō adhibuit diligētiā quā debuit ⁊ tūc incurrit irregularita
tez ꝑ caſu ē tex. in. c. ex litteris. ij. ⁊ in. c. ſignificaſti. j. d̄ homi.
ſi eni aliquid proijciebat et erat locus q̄ vulgo iter fieri ſolebat
debuit proclamare. ¶ Sz iuxta hoc dicit ꝙ aut ipē dicit tarde
aut qꝛ iam aliquis erat ꝑcuſſus ul' fugere nō poterat uel dixit
voce ſubmiſſa ita ꝙ ille audire nō poſſet: ⁊ tūc nō ſufficit dice
re caue. Aut ipē proclamat ita ut ille audiat ⁊ nō tarde ⁊ tūc ſi
bi nō imputat niſi forte ille audire uel intelligere nō poſſet ut
ſurdus infās uel furioſus debuit eni diligētior eē ut illū ꝓmo
neret taliter ut intelligeret: ita tenet Dn̄icus in ſi duo. l. di. ali
as ſi aliquis occidat irregularis ē ut l. §. itē ſi putator iuſte. ad
. l. aquil. quod limito niſi aliqd̄ ſignū patēs eēt appoſitū quod
denotaret opus fieri ut reſtis illa q̄ ad tegulas cōfabricatur te
ctū ſolet apponi illa eni videt trāſeūtes ꝓmonere ita tenet Jo.
faber. ibi. ¶ Si vero dabat opam' rei illicite tūc quicquid inde
ſequit dz ſibi imputari ⁊ ſi preter intētū ſuuz ut in. c. dilect9 de
homi. ⁊ in. c. cōtinebatur. eo. ti. etiā cōtra ſuā ꝓhibitionez: qꝛ
debuit cogitare id euenire poſſe ut in. c. fi. de homi. li. vj. ¶ Di
citur āt operā dare rei illicite qui īmicet ſe officio qd̄ ad eū non
expectat: immo eſt ei prohibitū ut ſi clericus alicui medicinale
impēdat officiū uel cirugiā homicidiū qd̄ eger incurrit etiā ſi
ne culpa ei imputabit: ut eſt tex in. c. tua in prin. de homi. ⁊ ibi
tenet Inno. in alio tn̄ medico cui nō ē prohibitū illud officiuz.
tūc homicidiū ſecutū ei nō imputabit duz modo ſit ꝑitus in ar
te. ¶ Itē nō incurret infirmo ſuo capite: ſz ſm traditiones ar
tis. ¶ Itē adhibeat diligētiā quā dz ut ē tex. in. c. ad aures de
eta. ⁊ quali. ¶ Idē dic in cirugico ut ꝓbat tex. in. d. c. j. de ho
mi. ¶ Itē deſeruiētib9 infirmis debēt cauere ut nō indulge
ant eoꝝ apettiui ſz ſequātur mādatū medici. ita no. abb. ⁊ do
cto. in. d. c. tua. alias ſi ſequatur mors ex hoc ſūt irregulares.

¶ Jdē dico ſi officiū nō fuiſſet ſibi interdictuꝫ nō tñ expectaret
ad eū: ſꝫ ad aliū ut ſacriſta exiſtēte in eccl'ia alius pulſaret cāpa
nas: tūc homicidiū caſu cōtingēs ſine culpa ſua ſibi imputabi
tur: q2 immixcuit ſe officio ad ſe nō ꝑtinēti: ut no. abb. in. d. ca.
Joā. de homi. ¶ Jdē dico ſi quis agat rē vtilē nec neceſſariā
ille ei dꝫ dare opam rei illicite adeo ꝙ homicidiū q̄litercūqꝫ ſe
cutū ei imputabiť: ita determinať in. c. ex litteris. ij. de homi.
¶ Jtē ſi faciat rē ſibi ꝓhibitā ut ſi loquať cl'icus cū layco ut eſt
glo. ꝛ tꝫ abb. i. c. cōtinebať de homi. ¶ Aduerte tñ circa id qđ
dictū ē ſupra ꝙ dās opaꝫ rei licite ſi nō adhibuit diligētiā quā
debet incurrit irrigularitatē. dꝫ eñi hoc intelligi qn̄o ille homi
cida fuit in lata culpa uel leui. ¶ Secus āt ſi fuit leuiſſima. il
la ei nō ſufficit ad irrigularitatē cōtrahēdā ut ē ſingularis tex.
in. c. queſitū de pe. ꝛ re. ꝛ ibi tenet abb. ¶ Sed ego limito du
plicit. ꝓ ut ꝓcedat qn̄o ſtamus in meris finib⁹ negligētie ſi ac
tu uł hitu ꝑpetrať tale homicidiū: ita tꝫ Jnno. quē ſequiť Jo.
an. in. d. c. q̄ſitū. ¶ Scđo limitarē niſi ille negligēs daret opā
rei illicite: nā tūc culpa leuiſſima indiſtincte iputareť ei ad irri
gularitatē: pro quo facit tex. no. in. c. ſepe. l. di. ibi. Hen. dicit
ope neceſſario ꝛ ce. qđ etiā cōfirmať nā dāti opaꝫ rei illicite im
putať qcqd inde ſequiť: etiā ꝑter ſuū intētuꝫ ut ꝑdictū ē. ¶ Ex
ꝑdictis inferť ad q̄ſtionē. cl'icus illicite exercebat rixā cum alio:
amicis uł cōſaguineis interueniētib⁹ alius fuit occiſus: nūqd
iſte ſit irrigularis ꝛ in hoc dicēduꝫ ꝙ ſic ad hoc facit tex. in. ca.
petrus de homi. nā excuſať ibi cl'icus ille cuius cōſaguinei ſuū
inimicū occiderūt q2 ille nō dedit cauſā nec occaſionē illi inimi
cicie. A cōtrario ſ ſenſu ſecus eēt dicēduꝫ niſi ille dediſſet cau
ſaꝫ uł occaſionē ꝛ etiā ex eo caſu quo cl'icus nō dedit cauſā rixe
uł inimicicie ad hoc ut homicidiū factū per cōſaguineos ꝛ ami
cos ſibi, nō imputareť oportet ꝙ ſi ille ſciebat illud homicidiuꝫ
tractari cōtra ſuū aduerſariū ipe illud prohibebat ut in. d. c. pe
trus. ¶ Et predicta diſtinctio procedit vbi amici uł cōſangui-
nei clerici interfeciſſent inimicū illius ſecus ſi ſuꝑueniſſēt ami
ci illi⁹ cū q̄ cl'icus diſcetabat q2 tūc homicidiū ꝑ aliū cōmiſſū nō

imputaret clerico ita notat Abb. in dicto .c. petrus ⁊ docto. in .c. ſignificaſti. ij. de homi. ¶ Sȝ ſalua debita correptiõe michi videt̃ cõtrariũ. Nam cũ ille dederit cauſam huic rixe cẽſet̃ dediſſe cauſã cuicũqȝ homicidio qđ fuerit inde ſecutũ ſiue cõmiſſũ cũ ꝗ dederit cauſã imputãduȝ ẽ ſibi ad irrigularitatẽ ad quod ego allego optimũ tex. in .l. multa facinora. C. ad legeȝ iu. de vi. pu. uel priua. ¶ Ulterius quero pone ꝙ clẽicus patit̃ furtũ uel rapinã uel iniuriã accuſat malefactorẽ illuȝ corã iudice ſeculari ille iuſtitia exigẽte mãdato iudicis occidit̃ uel mutilatur an iſte erit irrigularis. ¶ Dicẽduȝ ꝙ nõ dum modo iſte proteſtetur ꝙ in ſua accuſatiõe ul' querella nõ intẽdit ad vindictã ſãguinis. tex. ẽ in. ca. ij. de homi. li. vj. ¶ Illã tñ proteſtationeȝ ſicut exprimit ore ita debet gerere corde alias ſecuto homicidio irrigularis eſſet ita notat Joan. an. in nouella quẽ ſequit̃ dñicus. qđ procedit etiã ſi det interſigna latronis ut in. ca. tua .§. fi. de homi. ¶ Reſpõſio ẽ q2 ex ipis nõ cõminat̃ fur ad hoc ut debeat condẽnari. ¶ Quid tñ ſi ille cuius bona ſũt derobata clamat latrones. latrones capite uel aliud huiuſmodi an ſecuto poſtea homicidio in ꝑſona latrõis illud debeat ſibi imputari ut irrigularis efficiat̃: dicẽduȝ eſt ꝙ ſic. nam ex negligẽtia cõmittitur homicidiũ ut in. c. queſitũ. de pe. remi. qđ intellige ſi iſte credebat quoquo modo inde ſequi poſſe homicidiũ ita notat Hoſti. ⁊ fran. in dicto. ca. ſignificaſti. ij. ⁊ ibi Abb. niſi timeret iſte ꝙ latrones eũ occidere uolebãt. ita notat ſpe. ti. de r'. .§. diſpẽſatio. ¶ Sȝ pone quattuor erãt in domo alius proiecit lapidẽ ⁊ occidit neſcit̃ quis an oẽs reputabũtur irrigulares uel quis eoꝝ Bar. brixi. in qõeſtiõe vermilli tenuit tutius eẽ omẽs abſtinere per dictũ. c. ſignificaſti. ij. ¶ Sed hoſti. ⁊ jo. an. dicũt ꝙ nemo ẽ repellẽdus ex quo neſcit̃ nec cõſtat ꝙ aliqs deliquerat licet dubitet̃ an occiderit ita tenẽt ipſi in dicto. c. ſignificaſti quẽ ſequit̃ ibi Antoni' qđ procedit etiã quo ad penã criminalẽ infligendã: ita tenet florianus in .l. item mella. §. ſi plrs. ff. ad. l. acqui: quo ad penã tñ pecuniariã ꝗ pro dlicto imponitur ſi neceſſariũ erat vnũ ex his deliquiſſe ut ſi ſtatuto po-

nik certa pena deferēti gladiū ⁊ quattuor ſeductibus in văco ad
pedes eoꝝ repit gladius tūc enī quilibet eoꝝ inſolidū cōuenit
ſꝫ vno ſoluēte ceteri liberātur. ſm cū in dicta. l. ¶ Sꝫ iuxta q̄
ſtionē principalē de lapide proiecto de domo michi videtur ꝙ
de iure regni niſi non cōſtaret quis occidit. dn̄s domus q̄ztū ad
penā tenetur de homicidio ⁊ ē queda. l. fori. li. iiij. ti. de los ho-
mizillos q̄ incipit todo ome: q̄ diſponit ꝙ ſi in domo alicui⁹ re-
peritur hō mortu⁹ ⁊ neſcit quis occiderit: ꝙ dn̄s domus tenebr
de homicidio. ¶ Ita dicem9 ſi de domo alicui⁹ fuit aliquis oc
ciſus ⁊ neſcit a q̄ nā effect⁹ product⁹ ex aliqua cauſa ei attribui
tur ut eſt optimus tex. in. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aquil. ⁊ in. l.
dāni. §. ſabini. ff. de dam. infec. ⁊ hoc ē in mēte ualde tenēdū.
¶ Alterius pone ꝙ plures pcuſſerūt aliquē vniuſcuiuſqꝫ vul
nus nō ſufficit per ſe ad mortē: ſꝫ oīa vulnera ſimul iflicta ſufi
ciūt an oēs erūt homicide. Inno. in dicto. c. ſignificaſti tenet
ꝙ quilibet tenetur de occiſo facit. xxiij. q. vlti. ca. fi. idem tenet
bar. in. l. fi. ff. ad. l. corne. de ſica. et abb. in. d. c. ſignificaſti.
¶ Sꝫ quero an clīcus preſentiā ſuā adhibēs cū aliquis occi-
ditur uel mutilatur peccet ul' incurrat irrigularitatē. ¶ Dicē
duꝫ ꝙ ille grauiter peccat q2 cōtra iuris prohibitiōeꝫ illud face
re attētat. ut in. c. ſentētiam ne clī. uel mo. ille tn̄ qui tpōralem
iuriſditiōeꝫ hēt in loco ſi aſſiſtat cū ex p̄cepto iuſtitie ſuſpēdiū ul'
aliā mortē huiuſmōi patit quis irrigularitatē incurrit pro quo
ē tex. in. c. ex litteris de exceſ. prela. ⁊ ibi tenet abb. rō ē q2 adhi
bēdo preſētiā videtur actoritatē preſtare ex quo nō pōt inferri
caſus in q̄ ſola p̄ſentia adhibita nō inducat actoritatē: facit ad
hoc id qō abb. in. ca. tanta. de exceſ. prela. in fi. vbi tenet ꝙ ſi
ep̄s tēpore interdicti audiat diuina: videtur auctoritatē preſta-
re: ita ꝙ tanq̄ꝫ auctorizās incurrit irrigularitatē. ¶ Ex quib9
pōt hēri op. limitatio ad ca'q̄ no. abb. in. c. dilectus de arbi. in
illa q̄ſtione an p̄ſentiā ſuā adhibēs in actu videat actoritatē p̄-
ſtare. ¶ Cōſequēt q̄ro aliqs ſcribebat cuidā militi: ut aliquē i
terficeret dedit ille lr̄as ſuo capellano ut legeret: illis plectis ſe
cutū ē homicidiū an iſte clīcus incurrit irrigularitatē dicēdum

ē ꝙ ſic qꝛ dedit myſteriuz morti iſti⁹ vñ ſuppoſito ꝙ neſciret qđ
in cartha cõtinebať cũ acceſſit ad locũ illũ õbuit ſupſedere ꝛ di
cere militi hoc nõ expectat ad officiũ meũ: ita tenet Ioã. an. et
Hoſti in. d. c. ſñiam. ¶ Quero an ſi cl'ic⁹ miniſtrat alicui ar-
ma in bello ipis pugnãtibus an incurrit irrigularitatē. ¶ In
hoc ē diſtinguēdũ ꝙ aut querimus de bello iuſto an de iniuſto:
¶ Si in iniuſto nõ ē dubiũ quin incurrat irrigularitatē qꝛ pre
bet myſteriũ morti. ¶ Si vero bellũ ē iuſtũ hic etiã erit dicen-
duz ꝙ pſtatio armoꝝ ē imediatũ myſteriũ ad mortē. ita deter-
minat Inno. in. d. c. ſñiam: qđ procedit etiã ſi miniſtrãs arma
hoc nõ intēdat rõ ē qꝛ õbuit cogitare hoc euenire poſſe ut notat
abb. in. d. c. ſñiam. ¶ Si tñ in bello iuſto clericus nõ daret ita
opaꝫ ꝓpinquũ morti: nõ ē irrigularis: ut ſi cl'icus ꝓpoſitus iuſto
bello facit emi baliſtas cũ quib⁹ pugneť: nõ tñ ipēdat eas pug
nãtib⁹ ut. d. ē ar. de. c. occidētes. xxiij. q. v. ita no. ſpecu. ti. de-
le. §. diſpēſatio. v̄. ꝙ ſi cl'icus i bello iuſto. ¶ Qđ ſi cl'icus ſup
ſcribit ꝙ capiať aliquis nõ tñ ſcribit de morte ſecuta ē mors ide
Certe iſte erit irrigularis ita no. hoſt. in. d. c. ſñiam qđ ꝓcedit
etiam ſi iſte nõ cogitabat vere ſimiliť hoc poſſe euenire qꝛ forte
ſcripſit ꝙ ſup cauſã mere ciuilē capereť: qđ verũ intellige ſi iſte
fuit in culpa hoc ſcribēdo forte qꝛ nõ expectabat ad officiũ ſuũ
ita no. Abb. in dicto. ca. ſententiã quod notabile facit eniz ad
multa. Signãter ad illa q̃ſtionē d illo qui indicauit aliquē qui
querebať ut capereť qui poſtmodũ fuit capt⁹ ꝛ occiſus ul' muti
lat⁹ an his qui eũ indicauit incurrit irrigularitatez: ſpeculator
mouet hãc queſtionē. ti. de le. §. diſpēſatio. v̄. quid ſi iudex: qui
cõcludit ꝙ ſi ego ſciēs ꝙ ad mortē q̃rereť indicaui illũ: irrigu
laritatē incurro ſecuto homicidio ſecus ſi neſciui nec ſuſpicatus
ſũ ꝙ ad mortē ul' ad penã ſanguis q̃rereť. Qđ ego limitarē ut
in proxima q̃ſtione puta niſi hoc nõ expectaret ad officiũ ſuũ ut
ſi forte erat cl'icus qui interrogat⁹ fuit a iudice ſeculari nõ obli
gať ad hoc rñdere: cũ nõ ſit iudex ſuus ad hoc faciũt no. p abb.
in. c. j. de teſti. cogē. ¶ A pdictis oĩbus excipiũtur q̃ttuor qui
etiã ſi occidãt uel mutilēt nõ incurrũt irrigularitatē. ſ. furioſ⁹
infãs dormiēs ul' ſe defendēdo cum aliter mortē vitare non va

lens ſuū occidit inuaſorē: pro hoc ē tex. in. cle. ſi furioſus de ho
mi. ¶ Circa furioſū tñ quero an idē ſit ꝙ in ebrio: ut nō incur
rat irrigularitateꝫ ꝓpter homicidium ⁊ videbat ꝙ ſic qꝛ ebrius
equipatꝰ ē ei. Et ē ſimile quoniā ſicē ebrius eſt ſepatus a rōne.
ita ⁊ furioſus igit et c. ¶ Sed cōtrariū ē verū qꝛ a principio in
culpa fuit ſe inebriādo: pro quo facit tex. inebriauerūt. xv. q. j.
ita tenet aluarus, in dicta cle. ſi furioſus ⁊ Joan. de imo. ibi ad
qđ facit id qđ phs dicit. iij. ethicoꝝ. vbi dicit ꝙ ebrius delin-
quēs duplices penas meret. ſ. qꝛ ſe inebriauit: ⁊ qꝛ delinquit:
ex quo ei cauſa. ſ. ebrietas fuit in eius ptāte a principio quicqđ
exinde ſequit ſibi imputat. An āt delictū imputet ſibi in foro
iudiciali remitto ad ea q̄ no. abb. in. c. ſicut de teſti. vbi tenet ꝙ
ſic. nō tñ puniet ordinaria pena ſꝫ minori: de quo vide ibi per e-
um. ¶ Circa infātem etiā quero: an indiſtincte ille excuſet ab
irrigularitate. ¶ Dicēdūꝫ ꝙ nō imo dꝫ intelligi dū modo nō
ſit infans doli capax. ꝓbat hoc per dictā cle. q̄ illas pſonas ex-
cuſat ab irrigularitate ꝓpterea qꝛ in eis ceſabat omio volūtas
occidēdi ⁊ animus q̄ rō ceſat in iſtis infātibꝰ dolicapacibꝰ g̃ ce
ſabit illa diſpoſitio ut in. l. cū pr. § dulciſſimus. ff. det. ij. iſtam
cōcluſionē tenet abb. in. c. j. de delictis pueroꝝ ⁊ ex hoc poteris
limitare. l. j. C. de falſa. mo. cū dicit ꝙ etas illa ignorat qđ vi-
deat. ¶ Ulterius etiā iuxta hoc quero: an major īfāte īpubes
nō doli capax occidēs uł mutilās incurrat irrigularitatē. Ho.
in. c. j. de delic. pue. ꝙ ſic qꝛ in. l. ꝓmotiores dic nō volūtas ſꝫ
factū attēdit contrariū determinat glo. j. dicta. cle. ſi furioſus
ad qđ allegat illū tex. quaſi vellit ꝙ eadē rōne qua excuſat in-
fās excuſet etiā impubes: qui nō ē doli capax. ⁊ iſtā cōcluſionē
ſequit ibi Henrricus. ⁊ Paulus: ⁊ Bonifacius. ⁊ Petrus
ācharrano. ⁊ Jo. de imo. ⁊ coīter docto. ſꝫ quidā doctoꝛ cū re-
peteret: dicta cle. tenuit opinionē Hoſti. dicēs ꝙ ad incurren
rēdaꝫ irrigularitatē nō ſequit animus doloſus ut patet iniuſte
occidente qui incurrit irrigularitatem: ⁊ ad dictam cle. reſpon
det quo intelligenda ſit ſtricte in criminibus uel in caſibus in
quibus loquitur. ¶ Sed ego tenerem opinioneꝫ. glo. que eſt

cõmunis oĩuȝ docto. pro quo facit tex. in dicta cle. q̃ nõ ut pre-
uilegiaret ibi cõtẽtos ſȝ illa rõe q2 illi carebãt volũtate oĩo exi-
mit illos ab irrigularitate nõ ei dicit̃ illos delinquere. ¶ Ex q̃
in cis ex toto ceſat anim9 delinquẽdi cũ ergo hec rõ militet in
impubere nõ doli capace. militabit etiã eadẽ iuris diſpoſitio.
¶ Preterea impubes qui nõ ẽ doli capax: eſt inter duo extre
ma. ſ. infantiã z pubertatẽ dȝ ergo ꝑcipere naturã illi9 cui ma-
gis adheret: Cum g̊ iſte magis adheret infantie eius naturaȝ
coĩcabit per. l. querit̃. ff. de ſta. homi. Item cõfirmat̃ q2 legali
pena iſte qui ꝓximus ẽ infantie nõ punit̃ proeo ꝙ nõ ẽ doli ca
pax. ¶ Ita ꝓbat tex. in. l. impuberẽ. ff. de furtis z ẽ tex. in. ca.
.j. de delic. puero. ¶ Ad fundamẽta cõſtat facilis reſpõſio ad
id qḋ dicit̃ ꝙ ad irrigularitetẽ cõtrahẽdaȝ nõ requirit̃ animus
¶ Dicẽduȝ ꝙ illud non extat. immo requirit̃ ut colligit̃ in di
cta cle. nec ob. ꝙ homicide q̃eda caſualia imputãtur ſuppo-
ſito ꝙ in eis ceſet animus ex quo culpa illa caſus fortuitus cõ-
tingit ad queȝ culpa. Voluntas et anim9 acceſſit qḋ ſufficit ad
hoc ut qḋ inde fuerit ſecutũ ei imputet̃. ita d̃terminat ph̃s. iij.
ethico. §. ubi de volũtario z ĩuolũtario agit z inde habuerũt or
tum multa iura tituli ut. ca. ſignificaſti. j. z in. ca. Ioã. z ex lit
teris. j. z. ij. z. ca. cõtinebat̃. ¶ Ad hoc ꝙ dicebat̃ d̃ iudice dic
ꝙ vbi adeſt aĩ9 occidẽdi ſuppoſito ꝙ ille aĩ9 ſit iuſt9: eficit̃ irig.
¶ Circa dormiẽtẽ querit̃ an ſi dormiẽs occidit aliquẽ q̃m vi-
dẽs occidere cogitabat an ille incurrat irrigularitatẽ Guill̃. i
dicta cle. ſi furioſus z coĩter docto. tenẽt ꝙ nõ: ratio ẽ q2 ille tũc
nõ ſentit quid faciat. ¶ Circa ſe defẽdentẽ quero an ſit verum
indiſtincte ꝙ ille incurret irigularitateȝ. ¶ Dicerẽ ad hoc qḋ
ſic dũ modo cõcurrãt aliqua. Primũ ꝙ fiat in cõtinenti: z nõ
ex interualo q2 alias potius eſſet vltio q̃ȝ defẽſio. ¶ Itẽ ꝙ faci
at ſe defẽdẽs animo ſe defendi nõ vlciſcẽdi. ¶ Tertiũ requirit̃
ꝙ fiat cũ moderamine inculpate tutele. ¶ Dr̃ etiã moderatũ
ĩcl̃pate ꝓuari: ſi ill d̃ tm̃ facit q̃ obmiſſo violẽtia repelli nõ poſſȝ
ut dic. glo. i. d. c. ſigniſicaſti. ij. vñ. nõ ẽ neceſſe ad hoc ut dictũ
moderamẽ obſuet ꝙ per oĩa ſint arma eq̃lia ĩuadẽtis z ĩuaſi.

¶ Sꝫ dꝫ in hoc attēdi q̄litas ꝑsonarū ⁊ alie circūſtantie quas bonus iudex cōſiderabit pro quo ē glo. no. in. l. j. C. vnde vi. ⁊ ibi tenēt coīter docto. ¶ Et ad hoc ut iſta defēſio licita reddatur nō ē neceſſe ꝑmū ictū inuadētis expectare ut ē glo. in. §. ſꝫ ex ſacris inſti. de inter. in. d. l. vnde. vj. C. ¶ Itē etiā poterit quis per foramē ſuū occidere inuaſorē ita no. abb. in. d. c. ſignificaſti. ij. ¶ Itē ⁊ bene nota vnde ſi minꝰ potēs timet magis potētē poterit illuꝫ inſidioſe uł veneno occidere. ut no. Jo. faber. inſti. §. ius. āt inſti. de iu. na. ¶ Sꝫ intelligo hoc quātuꝫ ad irrigularitatē vitādaꝫ dum tñ nequeat aliter mortē euadere ut infra dicā. ¶ Et in tm̄ iuſta defenſio excuſat ꝙ ſi clīcus ſtans ad altare miſſā celebrās inuadit̄ poterit ōmiſſa celebratione defenſiōi inſiſtere ⁊ ſi occidat poterit redire ad altare ⁊ inchoatā miſſā cōſumare. ita notat abb. in. ca. clīci arma por. de ui. ⁊ ho. cleri. ¶ Sꝫ predicta intellige dum modo inuaſus ille alit̄ mortē vitare nō poſſet. ſi ḡ poſſet vitare forte fugiēdo dū modo poſſet facere talē fugā ſine ꝑiculo ⁊ tunc occidēdo incurrit irrigularitatē pro quo facit tex. i. d. cle. ſi furioſus ⁊ ibi glo. quā ſequit̄ Jo. de imo. ⁊ docto. ¶ Quātuꝫ ad penā tñ legalē excuſaret̄ occidēs ſe defendēdo ⁊ eo caſu quo poſſet euadere fugiēdo nō ei tenet̄ quis fugere cū illud ſit iniurioſū ut in. l. item. §. apud labioneꝫ in ꝓn. ff. de iniu. ita determinat bar. in. l. j. C. vnde ui. ⁊ abb. in. c. ſignificaſti. ⁊ in. c. oli. j. d̄ reſti. ſpoli. ¶ Pōdera tñ tex. in. d. cle. q̄ dicit mortē vitare nō valēs ſecꝰ ḡ ſi detrimētuꝫ rerū vellit euitare nā tūc ſi ꝓpter hoc occidat incurrit irrigularitatē potius ei debuiſſet poſt tunicaꝫ reliquere paliū q̄ꝫ pro rebus vilibꝰ ⁊ trāſitorijs adeo acriter in fratres exardeſcere ut in. c. ſuſcepimus de homi. ¶ Item ꝙ tex. in dicta cle. dicit mortē. ¶ Quid ſi aliter nō pōt vitare detrūcatiōem mēbri uł aliā penā corporalē. ¶ In hoc dicēduꝫ ꝙ quātuꝫ ad penā q̄ iudicialiter venit imponēda pro homicidio iſte ē immunis ex eo ꝙ dānum corporale eſt irrecuperabile ita notat Flo. in. l. ſcientia. ff. ad. l. acqui. ¶ Sꝫ quātuꝫ ad irrigularitatē cōtrahēdā ſecus crederē qꝛ tex. in dicta cle. dicit morteꝫ.

¶ Itē ad hoc facit id qđ no. ep̄us abulēſ. mathi. v. c. q. cxx. v bi dicit aliud fortius. ſ. ꝙ ſi mors infertur alicui violēter ꝛ ille ſtat deliberat⁹ talit ꝙ pſſꝫ mortē patiēter ꝛ in ſtatu gr̄e ſuſtinere dꝫ ne perdat aīam inuadētis. Qđ etiam cōfirmari poſſet ꝑ id qđ nicholaus dicit. Jo. xv. ſr illud majorē charitatē nemo et c̄. ¶ Dicit ex precepto charitatis obligat quis ponere corpus ſuū pro ſaluāda aīa ꝓximi. ¶ Ad qđ etiā facit qđ ſcribit. Jo. iij. nos debemus pro fratib⁹ aīas ponere exponit ibi. i. corpora nam ut. Aug. inquit in. j. de doctrina xp̄iana quattuor ſunt ꝑncipalit intelligēda. ¶ Primo đs qui ſr oīa c̄. ¶ Secundo aīa nr̄a. ¶ Tertio aīa proximi. ¶ Quarto ꝛ vltimo corp9 nr̄ꝫ ¶ Ecce ꝙ ī dilectiōe ꝑponit aīa proximi corpori nr̄o. ¶ Pō uero etiā tex. in dicta cle. q̄ dicit mortē ꝓpriaꝫ. ¶ Si ḡ quis ꝑ pter ſaluādaꝫ vitā proximi occidat ꝛ ſi quātum ad legē ciuilē a pena ſit immunis ut no. Bar. in. l. ſi qs in ſuitutē. ff. de furtis ꝛ ibi ē tex. efficit tn̄ irrigularis: qđ procedit etiā ſi occidat inuadētēꝫ p̄rēm ul' matrē uel aliū coniſſctuꝫ ita no. glo. in. d. cle. ſi fur. ¶ Circa ſm moduꝫ principalē in quo ſupra dixi cōmitti homicidiū. ſ. precepto: aduertēduꝫ ꝙ ne dū mādās directe cōmitti homicidiū ſꝫ etiā mādās aliquē verberari ul' aliquid in aliū cōmittēduꝫ modo debuit iſte veriſimiliter cogitare inde ſequi poſſe homicidiū incurrit irrigularitatē etiā ſi expreſſe uetuerit homicidiū cōmitti ut ē tex in. ca. fi. de homi. li. vj. tenet iſte mādās ſiue incōtinēti ſiue poſt maximū interualū ſequit illud homicidiū. ita tenet Jnno. in dicto. c. ad audiam: notādū etiā iuxta hoc ꝙ ſi quis mādauit homicidiū cōmitti adhoc ut ſecuto homicidio excuſet' oportet ꝙ mādās illud reuocet q̄ reuocatio pōt fieri duplicit. ſ. expreſſe ꝛ tacite: expreſſe vitādo expreſſe ne exſeqtur mādatū ipſius: tacite ſi pax ineat inter mādanteꝫ ꝛ ſuum inimicum uel amicicia ſciente eo qui mandatū recepit ita notat Jnno. in dicto cap. ad audienciam.

¶ Circa. iij. modū ꝑncipalē q̄ ꝑdixi homicidiū cōmitti. ſ. q̄ aduertēdum ꝙ aut cōſulens dabat opam rei licite aut rei illicite. Primo caſu aut directe cōſulit mortē aut indirecte. ſi directe

puta q2 dixit occidite ul' expoīte vos morti ut ꝓ patria uel aliq̄
h⁹i cōſulēs irrigularis ē ſecuto homicidio. ¶ Pro fide tñ et
.l. pōt qs i mortē cōſulere ſine metu irrigularitatis ſi vero nō
cōſulit directe in mortē ut ſi cōſulit pro defēſione patrie capiē-
duꝫ eē ⁊ tūc nō incurrit cōſulēs irrigularitatē. ¶ Ad hoc āt ut
qs de cōſilio nō teneaꝛ requiriꝛ ꝙ reuocet illud ⁊ cōtrariū ſua-
deat eius ꝙ p̄mo cōſulit. ¶ Immo dꝫ ſuadere illi in cui⁹ p̄ni-
ciē cōſulit ꝙ ſibi caueat p̄dicta oīa ponit Inno. in. d. c. ad au
diam. ¶ Iuxta premiſſa quero clīcus interrogat⁹ q̄liter debe-
at aliqs maleficus pugniri. ¶ Reſpondet ꝙ ad mortē uel ad
mutilatiōeꝫ. ¶ An ſecuta morte ul' mutilatiōe ille incurrat ir
rigularitatē. ¶ Ad hoc dicēduꝫ ꝙ aut caſus imminebat de p̄-
ſenti aut nō. ¶ Primo caſu cōſulēs incurrit irrigularitateꝫ
pro quo ē tex. cū glo. in. c. ex litteris de exceſ. prela. ¶ Aut nō
īminebat de preſenti ⁊ tūc ſuppoſito ꝙ rñdeat. homicida ē tali
ter puniēdus nō incurit irrigularitatē ut no. glo. in dicto. ca.
ex litteris ⁊ ibi notāt docto. qd limita verū ſi iſte recte cōſuluit:
ſi tñ nō recte ⁊ tūc ſi probabiliꝛ fuit dubitatio puta ꝙ cōflictatio
magna erat inter docto. ar. coꝝ que no. Io. in. c. j. de cōſti. et
coꝝ q̄ docto. in. c. finē de do. ⁊ contu. circa materiā expēſarum
¶ Si vero nō erat ꝓbabilis error. ſi iſte erat iuris pitus ul' pu
tabaꝛ eē ⁊ iudex ſecut⁹ ei⁹ cōſiliū occidit incurrit irrigularitatē
ita no. Specu. in. ti. dle. §. diſpēſatio. v. ꝙ ſi iudex. ¶ Caue
ant ḡ predicatores ne cū aliquis in carcere ꝓxime pro crimine
detineꝛ in ſuis p̄dicatiōibus dicāt aliqd ex q̄ iudex moueaꝛ ad
occidēduꝫ alioquiꝫ incurrūt irigularitatē ſecus ſi ex coꝝ cōſilio
uel ſuggeſtione iudex nō moueꝛ ſꝫ alias erat diſpoſit⁹ illud fa-
cere per ea que notat Abb. in dicto. ca. ex litteris de exceſ. pla.
¶ Qd ego limitarē qn̄do huiuſmōi predicator directe cōſule-
ret ul' ſuggeret morteꝫ. ¶ Secus ſi gn̄alit ⁊ indirecte ſuaderet
in predicatiōe dicēs maleficos debere puniri ⁊ prouinciaꝫ de-
beri per preſidē purgari malis hominibus ul' iuſtitiam deberi
per preſidem miniſtrari. ad hoc induco qd notat. Inno. j. d. c.
ad audiaꝫ: qd ē nōbile. ¶ Circa. iiij. modū q̄ cōmittiꝛ homici

diu̅.ſ.defenſione dicẽduꝫ ꝙ dꝫ intelligi de defẽſione ꝓpria non tñ neceſſaria uł aliena:ut ſi forte aliu̅ defẽderet ⁊ occidit quib⁹ caſibus iudicaꝛ homicida ⁊ irrigularis de quo ſatis dictuꝫ ẽ in ꝑcedẽtibus. ¶ Pōt alius caſus addi qn̄o cõmittiꝛ homicidium.ſ.raptihabitiõe qui caſus icluditur ſub.ij.mẽbro pꝛĩcipali.ſ.pꝛecepto nã raptihabitio retro trahiꝛ ⁊ mãdato cõparaꝛ ut ĩ regula raptihabitionẽ de re.iu.li.vj.ad qđ ẽ tex.expꝛeſſ⁹ in.c.cu̅ quis de ſen.ex.li.vj.facit etiã tex.in.l.j.§.item ſꝫ ⁊ ſi quis.ff.de vi.⁊.vj.ar. ¶ Ad hoc tñ ut iſta raptihabitio icurrat irrigularitatẽ requirũtur duo. ¶ Pꝛimu̅ ꝙ noie raptu̅ habẽtis fuerit illud homicidiu̅ ꝑpetratu̅. ¶ Secu̅duꝫ ꝙ ille raptu̅ habẽs raptu̅ hẽat tanqꝫ geſtu̅ noie ſuo forte q2 neſcit noie ſuo factu̅ uł poito ꝙ ſcit. ¶ Secus ãt ſi hẽat raptu̅ ſꝫ nõ tanqꝫ geſtu̅ noie ſuo ut q2 dicit ꝙ penitet eu̅ ſuo noie geſtu̅ aliaſ ãt placet ſibi:nõ imputabitur ei illud delictuꝫ pꝛo hoc ẽ glo. valde notanda.in dicto.§.ſed ⁊ cum quiſqꝫ ibi ſequitur Bar.

¶ Eſt iſta raptihabitio quãtuꝫ ad eccłiaꝫ militãteꝫ q̃ nõ iudicat de occultis dꝫ exterius patere quãtum ad deu̅ tñ ſufficit illa que corde retinetur. deus eni cor interrogat ⁊ nõ manu̅ hoc expꝛeſſe tenet in glo.in.ca.cum quis.

d Dixi etiã ꝙ ex ſymonia in ordine cõmiſſa cõmittiꝛ irrigularitas circa qđ ẽ ſciẽdu̅ ꝙ ſymoniacus in ordine quãtumcu̅qꝫ occult⁹ ẽ ſuſpẽſus quo ad ſe ⁊ quo ad alios ut in.c.veru̅.xxxij.q.vj.ſi celebꝛat icurrit irrigularitatẽ ꝑ ca q̃ no.Inno.in.c.ſi celebꝛat d̃ cłico ex.mi. ¶ Sy vero ſymonia fuit cõmiſſa in beñficio ⁊ tu̅c ſi ẽ occult⁹ nõ ẽ ſuſpẽſus quo ad alios ſꝫ quo ad ſe tm̃ ⁊ ſi renu̅ciat beneficio pōt in ordine ſuo miniſtrare poſt ꝑataꝫ pñiam. ¶ Si vero ẽ manifeſtus tu̅c eſt ſuſpenſus quo ad ſe ⁊ quo ad alios licet renunciet beneficio.eget diſpẽſatiõe ſicut quilibet notoꝛius criminoſus.ut in.ca.fi.de tp̄o.oꝛdi.ita no.Abb.in.c.accuſatu̅ de ſymonia. Itaqꝫ ꝑꝫ ea q̃ pꝛedixi cum iſte cenſeaꝛ ſuſpenſus pꝛopter infamiã crederem illum effici irrigularẽ ſi celebꝛaret ita pꝛobatur ex his que notat Inno.i.dicto cap.ſi celebꝛat.

Jxi vlterius ꝙ clicus per ſaltū ꝓmot⁹ ē irregularis
d itaqꝫ nō poterit in ſuceptis ordinib⁹ miniſtrare ſine
diſpēſatiōe ꝛ decebit anteqꝫ miniſtret etiā cū diſpēſa
tiōe in ordine quē hēt recipere illū quē nō hēt ut ē tex. in .c. vno
de cli. per ſal. ꝓmo. ¶ Idē dicēdū ſi totus ordo nō fuit ommiſ
ſus ſꝫ aliqđ de ſolitis obſeruari in collatiōe ordinis. dꝫ eni illud
qđ negligēter fuit ōmiſſuꝫ tacite ſupleri ut. in. c. j. de ſacra. nō
iterā. qꝛ uſqꝫ ad hāc ſuppletiōeꝫ nō dꝫ taliter ordinat⁹ in ſuſce-
pto ordine miniſtrare: ut ē tex. in. c. ſolicitudo. lij. di. no. glo. in
. d. c. j. dꝫ ſuppletio fieri cū ea ſollennitate cuꝫ qua a principio
ordo debuit cōferri ut ē tex. j. c. vnico in ꝑncipio de ſacra vncti
one. ¶ Ex quo elicit ibi Anto. regulā generalē ꝙ ſuppletio q̄
dꝫ fieri in aliquo actu dꝫ fieri cū ea ſollennitate cū qua fit actus
ꝑncipalis. ¶ Ex quo dicēduꝫ ꝙ ſic collatio ſacroꝝ ordinū de-
bet fieri in quattuor tꝑoribus ꝛ in ſabbato dñice paſſionis. ꝛ in
ſabbato ſancto ut in. c. de eo de tꝑo. ordi. ita erit dicēduꝫ in pre
dicta ſollēnitate pro quo ē tex. in. c. fi. de ſacra. nō iterā. ¶ Ad
uertēduꝫ tñ in hoc ꝙ licet oēs act⁹ diuini nō ſint iterādi ſꝫ tm̄ il
le qui ōmiſſus ē ſecus tñ in vno actu nā qualiſcūqꝫ eius ps fu
it ōmiſſa a capite dꝫ īchoari. ita no. Inno. in. c. fi. de ſacra nō
iterā. ¶ Ex quo infert ipe ꝙ ſi clicus miſſā celebrās deficiat in
firmitate ul' alias cū accederet ad verba cōſecratiōis. ſ. hoc eſt
corp⁹ meū ꝛ c̄. alius ſacerdos ſupplēs pro eodē incipit ſcilicet.
Qui pridie qꝫ patere͛ et c̄. ſi tñ conſacrato corpore xpi hoc cōti
git tunc incipit a conſecratione calicis ꝛ hoc nota.

Jxi vlterius ꝙ criminoſus crimine notorio ē irregu
d laris pro quo facit tex in. c. fi. de tꝑo. ordi.: ꝛ. c. ex teno
re eo ti. ¶ Circa hoc tñ glo. ſatis extēſe tractauit ma
teriā in. d. c. ex tenore melius tñ expedit materia per quattuor
re͛las. ¶ Quarū ꝑma ē ꝓpter nullū crimē occultū pōt quis iu-
dicialiter prohiberi ne miniſtret in ordinibus ſuſceptis ul' aſcē
dat ad ſupiores pro quo ē tex. in dicto. c. ex tenore. Scōa regu
la eſt in foro pñiali talis dꝫ moueri ꝛ prohiberi ante penitētiaꝫ
ſꝫ poſt non. ¶ Fallit in homicidio ꝛ ſymonia in ordine ꝛ qꝛ iſta

Colatio sacramentorum ordinis in temporibus debz fieri,

ponũtur loco exẽpli. ¶ Idẽ dicẽdum in alijs criminibus enormibus. ¶ Tertia regula ẽ ꝙ lz nouũ crimẽ uł de quo iudicialiter cõſtat tale ꝙ inducit depoſitiõez ut ſũt illa ḋ quib⁹ exẽplũ tex. in. d. c. fi. in prin. ſ. adulteriũ ꝑiuriũ ⁊ alia ſimilia impediunt ordinis executiõez ⁊ nequis aſcẽdat ad ſuꝑiores ut in. d. c. fi. facit etiã ad hoc tex. in. d. c. ex tenore. ¶ Quarta regula ẽ ſi crimẽ ẽ leue tale. ſ. ꝙ ſi ḋ ipo iudicialiter cõſtaret quis nõ deponeret ⁊ etiã qꝛ per ipm nõ ꝑdit bonũ cõſcie ut ẽ veniale nõ impedit ẽt non ꝑacta pñia ut i. d. c. ex tenore a cõtrario. ¶ Iſtas quattuor regulas ponit Frã. in. d. c. fi. ¶ Aduertẽdum tñ ẽ ꝙ etiam ſi in predicto caſu criminis notorij quis ſit irregularis ne miniſtret in ſuſceptis nec aſcẽdat ad ſuꝑiores ut dictũ eſt. ſi tñ celebret nõ incurrit irregularitatẽ ita determinat Inno. in dicto. ca. ſi celebrat de quo iam predixi.

Dixi vlterius ꝙ illegitimi ſũt irregulares ẽ inteligendum ſiue ſint nati ex adulterio ſiue alr. qualitercunqz dum modo nõ ſint nati ex matrimonio: pro quo ẽ tex. in. c. fi. de fi. preſby. cũ dr̃ ibi ⁊ ceteri ex fornicatiõe nati. ¶ Et procedit hoc etiã ſi illa irregularitas ſit occulta ut ſi ſub colore matrimonij quis fuit genitus nõ ab illo qui putatr̃ pr̃ ſz a clico uł ab alio: tũc ei iſte occulte dz accedere ad ſedẽ aplicã a qua facilir̃ cũ eo diſpẽſatr̃. ita determinat Anto. in. c. j. de filijs pſby. ¶ Aduertẽdum tñ ẽ iuxta hoc ꝙ ne dũ is de quo certũ ẽ eſſe illegitimũ ab ordinatiõe prohibetr̃ ut dictũ ẽ: ſz etiã ille qui ḋ hoc eſt infamat⁹ quouſqz ſe canoice purget: pro ꝗ eſt tex. in. c. accedẽs. de pur cano. ¶ Sz pone ꝙ dubitatr̃ an qs ſit legitim⁹ uł nõ nec reꝑitur pr̃ eius uł mr̃ an ſit preſumẽdum de eo ꝙ ſit legitimus uł nõ. ¶ Et ꝑmo videtr̃ ꝙ preſumatr̃ legitimus: nã quilibet ꝑſumitur bonus. ut in. c. fi. de preſump. ⁊ in. ca. vnico. de ſcrutinio in or. fa. ⁊ i dubio fauore prolis fertr̃ ſñia pro legitimatiõe ut in. c. ex tenore. qui filij ſũt legi. ¶ In cõtrariũ arguitur qꝛ nõ ꝑſumitr̃ pro mrĩmonio niſi ꝓbetur. ut in. c. aliter. xxxv. q. v. ¶ Doło: pro veritate: qꝛ aut iſte fuit infamatus de illigitimitate ⁊ tũc ſibi ẽ indicẽda purgatio ut i. c. accedẽs de pur. ca. Aut nõ ẽ infamat⁹ ⁊ ſemꝑ vixit ut legitimus ⁊ tunc ſue cõſcie

relinquat. de in. iti. mulieri. et qd ibi no. ita determinat Hosti. in cap. veniens. de pres by. non bap. mi.

Ixi etiã q patiẽs notã ul' defectũ in mẽbris ẽ irregu
d laris ut si ptẽ digiti ãmisit sine qua nõ põt sine scãda
lo celebrare ut in. c. j. de corpo. vici. ¶ Itẽ si macu laz in oculo hẽt. ut' in. c. ij. eo. ti. ¶ Sz hoc intellige qñ predicta macula sine subtili iſpectiõe se offerret oculis intuẽtiũ alias ãt nõ induceret irregularitatẽ ita no. Frã. in. d. c. ij. ¶ Secꝰ si vnũ oculũ alio majorez hẽt ita tenet ibi glo. ¶ Sz quero an impeditus lingua sit irrigularis. Uin. in. ca. ij. de clico egro. mouet questionẽ et distinguit an pfecte loquat' ul' nõ. Et si non tũc impediat' a pmotiõe: alias ãt nõ: pro q̃ facit tex in. l. si quis linguã. ff. de edili edito. ¶ Quero iuxta hoc quid de claudo. Juxta hoc dicẽduz q aut sine baculo põt ad altare accedere et tũc poterit promoueri. ¶ Aut nequit accedere ad altare sine baculo et tũc pmoueri nõ põt pro hoc facit glo. in. ca. si quis infirmitate. lv. di. et glo. in. c. nullus. de cõse. di. j. ¶ In hac tñ materia glo. in. c. fi. de corpo. vici. posuit quãdaz distinctiõem q aut quis ẽ viciatꝰ corpore is puis mẽbris aut in magnis. si i puis ut forte in digito ul' pte illius et tũc aut spõte fuit casu ul' sine volũtate sua. ¶ Si spõte aut iusta causa interueniẽte puta ppt timorẽ infirmitatis ul' aliquid hꝰi. et nõ ẽ irrigularis: pro q̃ est tex. in. c. ex pte. ij. de corpo. vici. ¶ Intellige tñ hoc nisi defectus illius mẽbri induceret deformitatẽ. ¶ Idẽ dico si induceret impedimẽtuz ad eccliasticũ officiũ peragẽduz per ea q̃ inferius dicã. ¶ Si vero fecit hoc ul' fieri passus ẽ nulla causa i terueniẽte et tũc ẽ irregularis: qr nec in susceptis põt ministrare nec ad majores ordĩes ascẽdere ut in. c. q ptẽ. lv. di. ¶ Sz iusta hoc distĩgue meliꝰ q̃z glo. q aut defectꝰ ille inducit deformitatẽ et tũc aut ẽ notoriũ q fecit hoc ex ĩdignatiõe et repellitur ita intelligitur tex. in dicto. ca. qui partem. ¶ Si vero non est notorium sed occultum non repellitur ita tenet Hostien. in dicto cap. fi. quẽ sequũtur Fran. et Anto. ibi. ¶ Ego tñ dubito de hoc nã põderata rõe tex. in dicto. c. q ptẽ qui cõcludit istud

ꝓpter ſeuiciā quātuz in ſe exercuit eſſe irregularē videret̃ poſſe ſuſtineri. glo. tñ durū eēt a cōmuni opinione diſcedere. ¶ Si vero mēbrū ē magnū indiſtincte repellitur ut crus. pes. uł manus. ¶ Predicta limita niſi mēbrū qd̄ quis abſcidit eēt ſupfluū corpori. vñ ſi cl'icus hn̄s ſex digitos facit ſibi āputari vnū .ſ. ſupfluū: nō ex hoc reputabit̃ irregularis ita no. glo. in. d. c. qui partē. ⁊ tenet dñicus in. c. ab exordio. xxxv. di. per illū tex. ¶ Sed quero nunquid hn̄s mēbrū ſupfluū poſſit ordinari. ¶ Dicēduz ꝙ ſi impedit officiū exerceri p̄dicta ſupfluitas tūc inducit irregularitatē: alias nō inducit. ar. c. ij. de cl'i. egro. ita no. dñicus in. c. in aliquo. lv. di. ¶ Sȝ iuxta p̄dicta q̄ro nunquid carēs vtroqȝ teſticulo poſſit ordinari uł ſi careat vno. Dicēduz ꝙ ſi ꝓpter inſidias hoīuz fact⁹ ē eunuchus: uł ita nat⁹ eſt uel in pſecutiōe fuerūt ei amputata virilia poterit etiā ī epm ꝓmoueri ut ē tex. in. c. ex pte. j. de corpo. vicia. ¶ Sȝ hoc qd̄ dictū ē de pſecutiōe intelligit̃: dū modo talis pſecutio nō ſit nata culpa iſtius nā tūc efficeret̃ irregularis ut ſi marit⁹ inuētus cū vxore castraſſet ſm Jo. an. ⁊ ho. in. c. ex pte. ¶ Si vero ipe ſibi virilia āputauit uł amputari fecit ſine cauſa, efficit̃ irregularis ex hoc ut probat tex. in. c. ſignificauit. de corpo. vici. ¶ Unū tñ tenerē ꝙ āputatis teſticulis nō ē neceſſe carnē illā uł puluerē ſecū deferre ut dicūt vulgares pro ꝗ ē glo. in. c. eunuchus lv. di. no. Jo. an. in. d. c. ex pt.. ¶ Finaliter tñ in hac materia ſcias ꝙ viciū corporis inducat irregularitatē: tene hāc regulaȝ ꝙ oīs corporalis defect⁹ qui reddit hoīeȝ inabilē ad exercēduz diuinū officiū uł eccl'iaſticū uel reddit eū diformē taliter ꝙ ſine ſcādalo hoc nō poſſet: inducit irregularitatē pro hac ſingulari rl'a. ē tex in. c. ij. de cl'i. egro. ⁊ ibi tenet abb. ¶ Ad iudicādum āt illū defectū eē talē: ad arbitriū epi recurrat̃. jta tenet Fran. poſt Inno. in. c. j. de corpo. vici. ¶ Ex his determinat̃ qd̄ an gibosus repellat̃ a ꝓmotiōe. ¶ Dicēduz ē per predicta ꝙ repellit̃ ſi tāta eſt diformitas ꝙ ſine ſcādalo nō pōt miniſtrare ita notat Fran. j dicto. c. ij. de corpo. vici. ¶ Cōſiderādum tñ ꝙ viciū uł defect⁹ corporis nō reddit quē ex toto irregularē ſȝ ſolū

ad illud officiū ad quē ē inabilis ꝓpter impotētiā uł debilitatē; unde ſi ſit presbytero cui auferat̄ manus excepto officio altaris uel alio quo majus miniſteriū requireretur: bene poſſet admi niſtrare in ordine: itaq; poſſet abſoluere in foro penitētiali ita eſt tex. in. c. ij. de cleri. egro. ꝛ ibi. tenet abb. ¶ Iſtud tñ limita rē niſi volūtarie incurriſſet dictū corporis defectū qꝛ tūc ex toto repelleret̄: pro quo facit tex. in dicto. c. ſignificauit. ¶ Idē di- cerē ſi culpa ſua illū defectū incurriſſet: ut ſi ꝓpria culpa fuerūt alicui āputata virilia. per ea q̄ dixi ſup̄ poſt inno. ꝛ jo. an.

Dixi etiā ꝙ defectus etatis reddit quē; irregularē;.

d ¶ Circa qd̄ ōmiſſa iterdictiōe tꝑoꝝ q̄ olim in recipi endis ordinibus ſeruabat̄ hodie iure nouo in ſacris ordinib9 reſcipiēdis ē etas taxata ut ſubdiachonatū nō poſſint recipe niſi cōſtituti in. xviij. āno. diachonatū. in. xx. presbytera tu; in. xxv. ut ē tex. in. cle. generalē de eta. ꝛ quali. ¶ Et pōde ra qꝛ ſatis ē attingere ꝑmā diē cuiuſlibet etatis iſtarū: nec ē ne ceſſe etatē illā cōſumare: ita no. glo. in. d. cle. ¶ S; quero que ſit etas idonea ad minores ordines recipiēdos. ¶ Dicēdu; ꝙ ad ꝑmā tōſurā clericalē ē etas. vij. ānoꝝ ut in. c. fi. de tp̄o. ordi. li. vj. ¶ Ad alios vero minores ordines uſq; ad acolitum ordi nē incluſiue uſq; ad. xij. annos ab inde poterit in acolitū ordi- nari ita determinat glo. xxij. di. in ſūma. ¶ S; quero an ordi nat9 ante etatē legitimā recipiat ordinē. ¶ Ad hoc dicēdu; ꝙ ſic pro q̄ facit tex. in. c. uel nō ē cōpos. de tp̄o. ordi. ꝛ tex. in. ca. ſubdiachonus. lxxvij. di. q̄ iura mādāt interdici executiōe; or. q̄ ſupponit̄ ordine; realiter fuiſſe receptū. In tm̄ hoc procedit ꝙ ſm hugui. in. d. c. ſubdiachonus etiā puer in cunis poterit ordinari. ita etiā tenet archi. ꝛ ibi frā. in dicta. cle. generale;. ¶ Quero ex quo ꝓmotus ante etatē legitimā reſcipiat ordinē an gaudeat ꝑuilegio ordinis ſuſcepti. ¶ Iuxta hoc ē diſtiguē dū ꝙ aut ꝑuilegiū cōcernit ordinis executiōe; aut reſpicit cara terē. ¶ Primo caſu ꝓmotus ante etatē legitimā nō cōſeque retur illud preuilegiū ita d; intelligi glo. in cle. ut hi qui de eta te ꝛ quali. q̄ dicit ꝙ ꝓmot9 ad ſubdiachonatū āte etatē legiti-

mam: nō dꝫ hēre vocē in .c. hēt ei locū hoc ꝓpterea ꝙ illa cle. ex-
igit illud preuilegiū cōcedi ordinatis in ſubdiachonos ut ſint
qui vacēt diuinis officijs ſic etiā dꝫ intelligi glo. in .c. ticiuꝫ de
preben. li. vj. ¶ Si vero ꝑuilegiū caraterē cōcernit iſte gau-
debit tali preuilegio exēplū in ꝑuilegio canonis ſi quis ſuadē-
te ꝛ in ꝑuilegio forij q̄ cōcedūtur clicis pro eo ꝙ in ſortē dñi ſūt
vocati ꝛ ſūt res ſacrate. ¶ Et hoc dictū colligit̄ ex verbis Jo.
an. in dicta cle. hi qui ad qd facit queſtio quā mouet frā. in .c.
ꝙ trāſactio de tp̄o. ordi. vbi mouet queſtionē an ꝓmotus ab a-
lio ep̄o ſine licētia ſui ep̄i gaudeat preuilegio fori ꝛ tenet ꝙ ſic:
ſufficit ei ꝙ caraterē recepit ita ḡ erit dicēduꝫ in ꝓpoſito.

Ixi etiā ꝙ bigamus ē irriguleris. ¶ Eſt notādū ꝙ
d dicit̄ quis bigamus multis modis de quibus glo. in
.c. ij. de biga. ꝛ q̄tenus glo. ibi dicit de viro qui vxorē
ſuā adulterā cognouit ſciēter ut ille bigam⁹ efficiatur. ¶ De-
bet itelligi idē ſi ignorāter qꝛ nō agit̄ hic de vicio ordinādi: ſed
de defectu ſacramēti: ita notat Jo. an. ꝛ fran. ꝛ cōmuniter do-
cto. in dicto .c. ij. ꝛ ex hoc pꝫ ꝙ valde ꝑiculoſū ē eos qui matri-
moniū cōtraxerūt mortuis vxoribus aſſūmi ad ordines. ¶ Et
aduertēduꝫ ꝙ ad cōtrahēdū bigamiā nō requiritur iuris effe-
ct⁹ ut ſi binas nuptias quis iuridice cōtrahat ſꝫ ſufficit affect⁹
ut ſi de facto cōtraxit ut ē in clerico qui ante ſacros ordines du-
xit vnā ꝛ poſt ſacrū ordinē de facto duxit aliā. idē dicit fran. in
dicto .c. ij. in eo qui ſimul cū duab⁹ eis ſimul viuētib⁹ ꝛ idē in-
no. ſꝫ quid ſi quis cōtraxit matrimoniū cū corrupta a ſe ipſo an
incurrit bigamiā glo. in .c. debitū de biga. finalit̄ tenet ꝙ non
ꝛ eandē cōcluſionē ſequit̄ glo. in .c. ij. de cl'i. coniu. ſꝫ hoſti. in
.c. tāta. qui fi. ſūt legi. tenet eādē cōcluſionē hāc etiā ſequitur
fran. in dicto .c. debitū ſequūtur etiā anto. ꝛ abb. in dicto .c. ij.
ꝛ ē cōmunis opinio docto. qꝛ illa nō diuiſit carnē ſuam in plu-
res. ¶ Sꝫ quero nūquid bigamus ordinat⁹ recipiat caraterē
coiter tenet̄ ꝙ caraterē recipit pro hoc tex. in .c. ſi quis viduaꝫ
.l. di. Et in hac materia aduertēduꝫ ꝙ nunq̄ꝫ ſine copula car-
nali inducit̄ bigamia itaqꝫ etiā ſi quis cum mille mulieribus
cōtrahat matrimoniū nunq̄ꝫ erit bigam⁹ ei ſalt̄ duas cognoſ

cat uł vnā corruptā ut probat tex.in.c.valentino.xxxiiij.di.ita
tenet bugui.ibi.ꝛ Dn̄icus. ¶ Sꝫ dubitat̄ nūquid gaudeat p̄uilegio clīcali.tex determinat ꝙ nō in.c.vno de biga.li.vj.immo ſub anatematħe. vetat eis ne deferāt hituꝫ clericalē ꝛ glo. ibi dicit ꝙ hoc verū ſiue ſit bigamꝰ vere ſiue interpetratiue qꝛ cōtraxit cū vidua intellige corrupta ut in.c.debitū in fi.de biga.ſꝫ fran.tenet cōtrariū in.c.fi.de biga.dicēs hāc penā nō d̄bereri extendi ad caſum fictum uel interpretatiuum de qua tm̄ materia vide Dominicum:in dicto cap.vnico.

Ixi etiā ꝙ leproſus ē irregularis ille ei nō debet i of-
d ficio adminiſtrare ꝑter ſcādaluꝫ alioꝝ debet tn̄ ei coadiutor dari: ita probat tex. in.c.de retoribus ꝛ in.c.expte de clerico egro.ꝛ in.ca.cum percuſſio.vij.q.j.

Ixi etiā ꝙ ē irregularis areptitius a demone ocupa
d tus uł morbo caduco grauatus. ut in.c.marituꝫ ꝛ in .c.cōmuniter xxxiij.di. ¶ Iuxta hoc tn̄ aduertēduꝫ ꝙ aut querimus in nō duꝫ ꝓmoto aut nō ꝓmoto an poſſit miniſtrare. ¶ Primo caſu dic ꝙ nullus talis ꝓmoueri pōt ut i .d.c.maritū:ſufficit ei ꝙ p̄dictū morbū aliqn̄ habuerit etiā ſi ſemel eū occupauerit.ij.vero caſu ꝙ ſi frequēter cadūt nō debēt adminiſtrare ut.vij.q.j.c.j. ¶ Si āt raro ꝛ emittūt voces ſuas cōfuſas miniſtare poterūt:ſꝫ debēt hr̄e coadiutorē.vij.q.j. illud ꝛ i hoc oēs cōcordāt. ¶ In demoniacis vero ē differētia inter bugui.ꝛ alios. bugui. dicit ꝙ etiā ſi tales nō debeāt promoueri ut i.dicto.c.maritū promoti tn̄ lapſo āno poſtq̄ꝫ ſūt curati a morbo miniſtrare poterūt. ¶ Alij tn̄ dicūt ꝙ iſti nunq̄ꝫ poterūt miniſtrare ex q̄ ſemel a demone extiterūt occupati hec oīa ponit glo.in.d.c.coīter.ꝛ hoc videt̄ veriꝰ. ¶ Itē ſuus irregularis ē ne ꝓmoueat̄ pro hoc ē totus titulꝰ de ſuis nō ordi. ¶ Itē obligatꝰ ad rōcicinia ꝑ hoc tex.i.c.vnico de obli.ad rō ¶ Itē ē irrigularis q cū eēt i ſacris ordinibꝰ cōtraxit m̄rimoniū ut i.c.j.et.ij.e.ti.li.vj. ¶ Itē q ex ſtatuta tp̄ora fuit ordinatꝰ de qbꝰ i.c.d.eo de tp̄o.or.ꝛ.c.lr̄as e.ti. Itē n̄ ordinatꝰ miniſtrās irregulariſ efficit ut i.c.j.ꝛ.ij.d.clī.n̄ or.ut ſi n̄ ordi.di

cat epl'am qđ intellige in apparatu. ita no. abb. ī dicto. c. j. ⁊ in
tellige apatū ſi hēat manipulū vltra dalmaticā: nā illud inſi-
gne ꝑncipalit̄ tribuit̄ in ordinatiōe ſubdiacⱨoni. hoc etiā vide-
mꝰ in frībus mēdicātibꝰ quicū manipulo ⁊ alba ⁊ dalmatica
etiā nō ordinati dicūt epl'am. Itē qui nō hn̄t ſciam cōpetētem
pro quo ē tex. in. c. cū in cūctis de elec. ⁊ in. c. j. ⁊. c. q̄ ipis ⁊ per
totū titulū xxxviij. d. ¶ Sʒ intellige hoc nō ꝙ de oībus iſtis in
ꝓmptu rn̄deat ſʒ ſufficit ꝙ facta reuolutiōe libroꝝ ⁊ hita cum
alijs collatiōe hoc facere poſſit ita tenet inno. in. ca. firmiter de
ſu trini. ¶ Supiores vero epi quāto in maiori dignitate poſiti
ſint: tāto eminētius ꝑdicta debēt hr̄e. ¶ Preſbyteri debēt ſci
re canones penitēciales. Cōpotū ⁊ lectionariū ⁊ baptiſterium
ita ꝙ ſciāt recitare horas. in. c. q̄ ipis. xxxviij. di. ¶ Itē debent
ſcire articulos fidei explicite ⁊ huic ſcie dʒ principalius vacare
ut no. inno. in. d. c. firmit̄ niſi ꝓpter pauptatē hoc dimiſiſſet ut
tenet ipe. ¶ Ipi vero religioſi magis debēt vacare cōtēplatio
ni. vnde minor inſtructio ſcie in eis tolleraꝝ ut dicit tex. in. c. le
gi. xvij. q. j. ¶ Archi. ſi hēt iuriſditiōeʒ teneꝝ ſcire iura. ¶ Fi
nalit̄ tn̄ tenēda ē regula gn̄alis q̄ oīa cōpletit̄ ꝙ illa ē ſufficiēs
ſcia q̄ ſufficit ad expediēduʒ officiū ipi ordinato iniunctū: ita te-
net inno. in. d. c. cū in cūctis de elec. tenet etiā ſāctus tho. iiij.
ſniarū. di. xxiiij. Ex quo inferit̄ ꝙ religioſi ⁊ alij ꝑſbyteri q non
ſūt curati ſatis ē ꝙ ſciāt officiū ſuū: predictis vero caſibus ſup-
poſito ꝙ incurrat quis irrigularitatē ſi tn̄ adminiſtrat in ordi-
ne an nouā irrigularitatē incurrat uel nō: recurrēduʒ ē ad illā
diſtinctiōeʒ quā ſup̄ feci poſt inno. in. c. ſi celebrat de clerico ex.
mi. ¶ Ad vnū tn̄ ē diligēter attēdenduʒ ꝙ vltra irregularita
tes predictas oīs cōſtitutus in mortali pctō quātū ad ſe ē ſuſpē
ſus: itaqʒ nullū ſacramētuʒ dʒ adminiſtrare: alioquiʒ mortali-
ter peccat. ¶ Itē nec dʒ dicere miſſā: epl'am uł euāgeliuʒ nec
principalr̄ in eccl'ia officiare dicēdo capitulā et orōneʒ in choro
ita tenet Ðñicus in. ca. j. de re. iudi. li. vj. ¶ Et gn̄aliter non
pōt admitti ad aliqđ officiū reſeruatū certo ordini immo peccat
mortaliter. ¶ Secus ſi ſaltē de cōſuetudine nō eſſet reſeruatū

certo ordini ut dicere epl'am ſine apparatu: ul' miniſtrare altari ita determinat ſāctus tho. vbi ſupra. ¶ Quero an in dubio debemus iudicare quē irrigulare ul' nō. ¶ Juxta hoc ē dicēdum ꝙ aut querim⁹ in foro iudiciali aut in pñiali ꝑmo caſu cū irrigularitas ſit de iure poſitiuo in dubio nō debem⁹ iudicare quē irrigularē ita no. inno. in. c. ad audiam de homi. aut querim⁹ in foro pñiali ⁊ dico forū pñiale etiā ſi quis nō cōfiteat̃ ſ3 alias requirit remediū aïe ſue ſiue cōſiliu3 ſalutare ⁊ tūc in dubio eſt iudicād⁹ irrigularis q2 hec ps ē tutior aïe ut ꝓbat̃ hoc per tex. in. c. ſignificaſti. ij. de homi.

Viſo ex quibus cauſet̃ irrigularitas vidēdu3 ē qualit̃ tollat̃. Juxta qđ ꝑmo quero nūquid irrigularitas tollat̃ per baptiſmū. ⁊ in hoc ē diſtinguēdu3: q2 aut talis irrigularitas prouenit ex pctō aut nō: ſi ꝓuenit ex pctō quia quis cōmiſit homicidiū: ul' mutilationē anteq3 ad fidē catholicā cōuerteret̃ ⁊ tūc per baptiſmū tollit̃ q2 ſicut tollit̃ pctm̄: ita et oïs ſequella pcti pro hoc ē tex. in. c. ſi quis viduā. l. di. op. tex. in. c. deinde. xxvj. di. jta. no. inno. in. ca. gaudemus de diuor. ¶ Aut irregularitas ē cōtracta ſine pctō ut in iudice iuſte occidente. ⁊ talis nō tollitur cū nō accedat alicui pctō ut ex eius acceſſione tollat̃ ita no. glo. in. d. c. deinde ⁊ glo. in. d. c. ſi quis viduam. hoc idē ſequit̃ Dñicus ⁊ Archi. in. c. deinde tenet Jo. an in. d. c. gaudeamus ſ3 io. an. calde. ⁊ abb. ibi tenēt hoc caſu talē irregularitatē nō durare poſt baptiſmū q2 in veritate a principio nō fuit cōtracta: nam irregularitas ē inducta a iure canonico. ut ē no. inno. in. c. niſi cū pridē de renūciatiōe ⁊ in. c ad audiētiā de homi. ⁊ ē tex. in dicto. c. is. qui de ſen. ex. li. vj. ¶ Jus tñ canonicū nō ligat infideles ut in. c. gaudem⁹ de diuor. in prin. ergo predicti infideles nō incurrūt irregularitatē ſuꝑuacuū ē ğ querere an per baptiſmū tollat̃ irregularitas talis cum nō fuerit cōtracta ut predictū ē. ¶ S3 ego cōſidero ꝙ hac rōne bigamus ante baptiſmū poſſet ordinari poſt baptiſmum/ qđ tñ falſum ē ut in. c. accutius. xxvj. di. ⁊ in. c. deinde. .e. di. ¶ Dicēdu3 ergo videt̃ ꝙ etiā ſi bigamus uel is qui ho-

micidiũ cõmiſſit nõ cẽſetur irregularis ante baptiſmũ per ſu-
pradictã rationẽ q2 tñ qd iuſte factũ ẽ per baptiſmũ nõ tollitur
ut dixit tex.no.in.c. deinde puta. matrimonia q̃ fuerũt cõtra-
cta ul' homicidiũ qd fuit iuſte cõmiſſuꝫ ut in iudice iuſte iudicã-
te adueniẽte fide nouiter ex illis cauſat irregularitas: nã tunc
qualitates ille inducẽtes irregularitatẽ habẽt locũ. Qd vide-
tur probari ꝛ ad.ca. deinde ſi diligenter inſpiciat ad qd facit id
qd no.bar.in.l.ex facto. ff.de vul.et pupi.in illa materia quo
tp̃e exiſtentia qualitatis cõſideret. ¶ Et iõ ſalua correptione
tenerẽ cõtrariũ immo pmã opinionẽ ꝛ ex hac rõe dices ꝙ nul-
la irregularitas ꝓueniẽs ex defectu abſqꝫ delicto tollit ꝑ bap
tiſmũ per p̃dicta. nõ ei illa q̃ cõtrahit per pctm̃: ul' cũ pctõ quia
ante baptiſmũ fuerint cõtracta per ea q̃ dicta ſũt et poſtea non
potuerit cõtrahi cuꝫ per baptiſmũ fuerit ſublata illa qualitas
ex qua poterit cõtrahi. ſ. pctm̃ per cõſequẽs illa nullo tp̃e con-
trahi põt. ¶ Illa vero q̃ ſine pctõ cõtrahit nõ põt per baptiſ-
mũ cũ ante nõ fuerat cõtracta: ſꝫ ex poſt facto cõtrahit per ſub
ſiſtẽtiã illius qualitatis q̃ per baptiſmũ nõ fuit ſublata ut p̃di
xi: quod ẽ valde notaduꝫ. ¶ Ulterius quero an per ingreſſuꝫ
religionis tollat irregularitas. ¶ Iuxta hoc glo.in.c.ij.de a-
poſtaticis diſtinxit. an ſit contracta ex proprio delicto ꝛ tũc non
tollit aut ex alieno ut patet in filio clerici qui alieno vitio labo
rat ꝛ tũc per ingreſſum religiõis tollitur pro quo facit tex.in.c
.j.de filijs.presby.abb.tñ in dicto.c.ij.tenet cõtrariũ naꝫ nul
lo iure predicta regula probat. immo dicẽduꝫ ẽ ꝙ per ingreſ-
ſum religionis tm̃ tollat irregularitas in caſibus expreſſis in
iure. ¶ Quero an per pñiam tollat irregularitas: dicẽduꝫ eſt
ad hoc ꝙ nõ licet eni penitẽtia remittat pctm̃ in priſtinũ ſtatuꝫ
de pe.di.vj.quo vult.ꝛ.xv.q.v.ca.presby. ita tenet Hugui.ꝛ
Archi.ꝛ Dñicus in.c.miror.l.di. ¶ An irregularitas tolla
tur ꝑ diſpẽſatiõem. ¶ In hoc dicẽduꝫ ꝙ ſic nam cũ ſit de iure
poſitiuo oĩs irregularitas poterit tolli ꝑ diſpenſatiõeꝫ ut tenet
inno.in.c.niſi cũ pridẽ de renũ. ¶ Sꝫ ẽ dubitatio quis pote-
rit diſpẽſare cũ irrigulari. ¶ Ad hoc dicẽdũ ꝙ ſi ẽ irregularis

pro eo ꝙ excoicatus. interdictus vl' suspẽsus celebrauit uel tpe
interdicti pretermissa iuris obseruatiõe ad solũ papã expectat
dispẽsatio per tex. in .c. j. de re. iudi. li. vj. ¶ Itẽ ad hoc facit
illa regula gñalis in materia dispẽsatiõis ꝙ in maioribus cri=
minib⁹ adulterio nõ põt inferior a papa dispẽsare nisi ubi repe
rif expressũ ut ẽ tex. in .c. at si clerici de iudi. in .§. de adulte.
in predictis tñ casibus nulibi repif expressũ ꝙ inferior dispẽset
¶ Uerũ tñ ẽ ꝙ cũ predictis celebrãtibus legatus dispẽsat si nõ
in cõtẽptu celebrauerint per supinã ignorãtiã. ita no. ho. ⁊ io.
an. in .c. clerici. de cleri. ex. mi. ⁊ ita hẽt still⁹ curie dicit tñ abb.
ꝙ hoc dictũ potius obſuaf de facto q̃z iure aliquo ꝓbef. Que
rif quis possit dispẽsare circa irregularitatẽ quam cõtraxit per
saltũ ꝓmotus. dicẽdũ ẽ ꝙ eps hoc põt. pro hoc ẽ tex. in .c. vni
co de cl'i. per sal. ꝓmo. ⁊ ibi tenẽt coĩter docto. ¶ Alteri⁹ que=
ro quis possit dispẽsare cõtra irregularitatẽ quã cõtraxit homi
cida. ¶ Iuxta hoc est dicendum. ꝙ aut est homicida volunta
rius aut casualis. Si voluntarius glo. in cap. sicut dignuz de
homi. dicit ꝙ cum eo non possit dispensari etiam per papam.
¶ Sed hosti. et communiter docto. ibi tenẽt cõtrariũ dicẽtes
ꝙ iura dicẽtia ꝙ cũ homicida volũtario nõ dispẽsaf intelligan
tur per inferiorẽ a papa. tñ papa dispẽsare põt si vult aut ẽ ho=
micida casualis. Et tũc aut q̃rimus in sacris ordinib⁹ ⁊ solus
papa dispẽsat ut ẽ tex. in .c. cõtinebaf de homi. aut in minorib⁹
ordinib⁹ ⁊ possit eps dispẽsare. per tex. in. c. ad audiam. eo. ti.
⁊ ibi hosti. quẽ seqtur abb. ¶ Quãtũ ad bñficia ũo dic ꝙ eps
cũ eo põt dispẽsare ut in .c. henric⁹ de clicis pug. in due. qd li=
mita veruz in beneficio simplici. ¶ Secus in curato ita notat
Hosti. ibi pro quo facit nam in materia stringibili vl' exorbitã
te a iure appellatione beneficij tantũ comprehẽdenf simplex.
ut est textus in cap. fi. de preben. ita tenet Abbas in dicto cap.
Henricus. ¶ Circa irregularitatem vero commissam per
symoniam distinguendum ꝙ aut symonia fuit commissa in or
dine ipso ordinante dante pecuniam uel eo sciẽte tacite uel ex
presse et tunc communis opinio doctorꝫ est ꝙ solus papa dis=
pensat ar. c. erga. i. q. j. ⁊ in. ca. penultimo. de symo. ¶ Aut

fuit cōmiſſa eo ignorāte nec raptū habēt ⁊ tūc hoſti. et Calde.
diſtingunt inter manifeſtū ⁊ non magnifeſtū delictū in primo
diſpēſat ſolus papa: in. ij. vero eps. ¶ Sʒ abbas in. ca. de ſy-
monia. e. ti. vbi tractat iſta materia dicit indiſtincte diſpēſari
cū talibus: ratio ē qꝛ miſericorditer ē agēdum cū illis qui alieno
vicio laborāt pro quo facit tex. in dicto. ca. de ſymoniace vbi in
diſtincte ꝑmittit diſpenſatio: ergo eps poterit hoc facere. ¶ I
tē facit tex. in. c. preſentiū. j. q. v. ⁊. c. de regularibus de ſymo.
Nec ob. d. c. ex tue qꝛ ibi ille qui fuit ordinatus dedit pecuniā
⁊ ſic per ſe ipm cōmiſſit ſymoniā. ¶ Quātū ad beneficiū cu-
ratū aut dignitatē q̄ equiparantur ut in. c. de multa de prebē.
aut ē ſciēs aut ignorās ſi ſciēs ⁊ ſpōte renūciat beneficio. poteſt
ſecū diſpēſari per epm quo ad beneficiū ſimplex ⁊ minores or-
dines quo ad illam eccl'iam. ¶ Quo ad aliā vero eccl'iam diſ-
pēſari pōt cū eo in executiōe oīum ordinū. ¶ Si vero nō renū
ciauit ſpōte ſi expectauit ſentētiam tūc ad hoc ꝙ hēat benefici-
um: ſiue in eadē eccl'ia ſiue in alia ſolus papa diſpēſat pro quo
facit tex. in. c. nobis. e. ti. ¶ Si vero eo ignorāter ſymonia fu
it cōmiſſa ⁊ tūc aut a ſuis emuiis ⁊ tūc ſibi nō nocet ut in. ca. ſi
cut tuis. eo. ti. ¶ Aut ab amiiis ⁊ tūc ſi ſpōte renunciat poteſt
ſecū diſpēſari ex magna miſericordia ꝺm Inn. ⁊ Hoſti. in di-
cto. c. de ſymoniace. Sed intellige hoc nō de eadē vacatione.
ſʒ alia ūo benficia pōt habere ſine diſpēſatiōe ex quo. ſymoniā
nō cōmiſit ꝺm Inno. ibi. ¶ Si vero beneficiuʒ ē ſimplex ⁊ eo
ignorāte fuit cōmiſſa ſymonia ⁊ ſponte renunciauit poteſt eps
etiā in illo beneficio diſpēſare per tex. in. c. penultimo. de elec.
¶ Si vero renūciauit ſponte ul' eo ignorante fuit ſymonia cō-
miſſa poteſt ſecū epiſcopus diſpēſare per dictū. ca. pe. de elec.
¶ Et oībus alijs caſibus quibꝰ dictuʒ eſt epm diſpenſare poſ
ſe debet intelligi dū modo non fuerit ſymonia cōmiſſa forte qꝛ
pecunia fuit ei data pro quo facit glo. in. c. preſentiū. j. q. v. ꝑ-
dicta ponit abb. in. d. c. de ſymoniace in oībꝰ tn̄ ꝑdictis caſibꝰ
de papa nō pōt dubitari quin poſſit cū ſymoniaco diſpēſare cū
ſit ſ͞p iura poſitiua q̄ i illiſ cauerūt ōs ſymōiacos ad ordies ⁊ bn̄

ficiū ut in.c.pposuit de cōce.prebē.ad qd facit qd no. Inno.in .c.nisi cū pridē de renūcia.§.psone.ibi tenet q cū ois irregularitas sit de iure positiuo in oi irregularitate poterit papa dispēsare. ¶ Sz quero circa irrigularitatē ppt crimē notoriuz quis possit cū clico irrigulari dispensare. Inno.in.c.j.de corpo.viciatis.colligit ar.ex illo tex. q etiā i crimine valde graue z notorio dispēsat eps. ¶ Sz fran.in.c.fi.de tpo.ordi.dicit q in mediocribus dispēsant epi nisi repiatur phibitū ut in.c. at si clici.§. de adulteris de iudi.z sic per hoc sētit hāc materiā reducēdam ad.d.§.z ei⁹ materiā. ¶ Ego credo hāc reducēdaz ad illas regulas q̄ in materiā dispēsatiōis tradūtur in.d.§.de adulteris per abb. ¶ Quarū vna ē q in adulterio z minorib⁹ criminib⁹ dispēsāt epi nisi hoc repiatur phibitū. Alia ē q in maioribus criminib⁹ adulterio nō dispēsāt epi nisi pmissuz repiat et dicit pmissuz si in genere pmittat.supposito q non expresse caueat de epo.ut notat inno.in.c.cū dilect9.de tpo.ordi.z in.c.preterea.eo.ti.z glo.in.c.in quibusdā de penis z in.c.postulastis de cle.ex mi.inferior tn̄ nequit dispensare nisi de eo caueat ut no. Inno.in.c.veniēs de eo qui fur.ordi.rece.qd intellige nisi ille hēat iurisditiōez epalez in loco per glo.in cle.j.tenet Abb. in.d.§.de adul.pmissa tn̄ dispēsatione etiā inferior epo hn̄s iurisditionē ordinariā poterit eā facere per glo.in.c.lz canon de elec.li.vj. ¶ Circa irregularitatē vero q̄ cōtrahit ex dfectu nataliū. Dicēduz quātuz ad hoc ut ad ordines possit illegitimus pmoueri nō tn̄ assummi pōt ad prela. ut in.c.j.de fi.presby. ¶ Papa vero pōt dispēsare cū eo q ad oia eps vero tm̄ q̄ ad minores z simplex bn̄ficiū:ut in.c.j.d fi.presby.li.vj. ¶ Ex quo infert q etiā ad canonica tn̄ in eccl'ia cathedrali poterit cū eo dispēsare qr tex.in.d.c.j.gn̄arit loquit de beneficio simplici ita tenet archi.quē seqtur Dn̄icus in.d.c.j. ¶ Aduertēdū tn̄ q cū iste dispēsatiōes sint odiose z per cōsequēs restringēde ut in.d.c.j.z.ij.eo.ti.nō āplius cēset in eis cōcessū q̄z ē expssum vn̄ si dispēsat cū illegitimo ad ordies minores nō pōt ad sacros z c̄. ¶ Et si ad epatū nō ad archiepatū.p ea q̄ no.glo.i.c.scri-

ptū de elec. ⁊ per tex. in. d. ca. j. de fi. preſby. li. vj. ¶ No. docto. in. c. litteras eo. ti. hinc ē ꝙ ſi diſpēſat̃ cū layco ut fiat cl'ic⁹ tm̄ ad minores ordines poterit ꝓmoueri ex hac diſpēſatiōe ut dicit glo. no. q̄ approbat̃ coiter per docto. in. d. ca. lr̃as. ¶ Predicta ꝓcedūt qn̄o fit habilitatio ꝑ viā diſpēſatiōis: ſi tn̄ fiat per modū legitimatiōis reſtituēdo ꝓmo natalib⁹ facta. ſimplicit̃ cōplet̃. oia iſta no. abbb. i. c. cōuitunieñ. de elec. ad qd̓ optime facit qd̓ no. bar. in. l. ij. ff. de vl. ⁊ pu. ⁊ Salice. in auctē. Itē ſi quis. C. de natu. li. ⁊ abb. in. d. c. cōuituni. de elec. vbi dicit ꝙ legitimato ex toto reſtituit ꝓmis natalibus ⁊ dat legitimato oia iura legitimi. ¶ Iſta tn̄ reſtitutio nō ṗōt fieri niſi quis illegitimus q2 natus ex matrimonio diuina lege ꝓhibit̃ ſm̄ Ioā. an ⁊ docto. in. d. c. per venerabilē qui filij ſūt legi. ¶ Itē adūtēduz ꝙ per cōſequēs matrimoniū legitimat̃ antea illegitim⁹ ut in. c. tāta qui fi. ſūt legi. quo ad oia. ſ. honores. ⁊ ordines qd̓ ꝓcedit dū modo cū illa ex qua fuit habit⁹ filius potuerit eē matrimoniū cōtractū per illū p̄rem illegitimū tp̄e cōceptiōis ut ē tex. in. d. c. tāta. tenet abb. in. d. c. innotuit. de elec. qd̓ ꝓcedit etiā ſi inſtrumēta dotalia in tali cōtractu matrimonij nō interueniāt ut i. c. j. qui fi. ſūt legi. nec etiā requirit̃ ꝙ ex cōcubina retēta in domo fuerit genit⁹: ut ē tex. iuncta glo. in. d. c. innotuit de elec. ⁊ ibi tenet abb. ¶ Circa illū vero qui patit̃ defectū i mēbris ſi ē corpore viciat⁹. quero quis poſſit diſpēſare. ¶ Dicēduz ꝙ ſolus papa: ita determinat. Inno. in. c. j. de corpo. vici. ad qd̓ facit ille tex. tenet frā. in. c. ſignificauit eo. ti. ¶ Circa illū qui patit̃ defectū in etate quis poſſit diſpēſare. ¶ Dicēduz ꝙ quātuz ad beneficiū ſolus papa ut no. glo. in. c. cū dilectus de elec. quātū ad ordines etiā idē eſt dicēdū ut tenet glo. in cle. generalē de eta. ⁊ quali. ¶ Cirba bigamū vero glo. tāgit queſtionē in. c. ij. de biga. ⁊ finalit̃ videt̃ concludi ꝙ papa poſſit diſpēſare in minorib⁹ ordinib⁹ ⁊ nō in ſacris. ſ3 inno. ibi ſentit ꝙ papa indiſtincte poſſit nā bigam9 ꝓhibet̃ promoueri ex ſn̄ia pauli apl'i: papa vero in adminiſtratiōe major ē paulo cū ſit ſucceſſor apl'oꝝ ita latius tenet ibi frā. ¶ Eps vero cū bia

gamo etiā in minorib⁹ ordinib⁹ nequit diſpenſare:pro q̄ ē tex.
⁊ ibi tenet Dn̄icus in.c.nō cōfidat.l.di. ¶Circa irregulari-
tatē vero ꝓpt̄ leprā dicēduz ꝙ ſoli pape ē ꝑmiſſa diſpēſatio cuz
alijs hoc nō repiat̄ ꝑmiſſuz. ¶Arreptitius vero uel morbo ca-
duco grauat⁹ per ſolū papā poterit diſpēſatiue diſponi ad ordi
nes. ¶Nō tn̄ per inferiores cuz nō repitur hoc eis ꝑmiſſum.
¶Sed quero circa irregularitatē q̄ ꝓuenit ex infamia iuris.
¶Dicēduz ꝙ eṗus nō pōt in ea diſpēſare:niſi eo caſu quo po
teſt infamia:eo ei caſu poterit:nā ſublata infamia tolliṫ irregu-
laritas tāq̄z ei⁹ ſeq̄lla. ¶An cōſiderāduz ꝙ eṗus directe nō
pōt tollere infamiā q2 ē reſuatū principi:indirecte tn̄ pōt in cri
minibus in quib⁹ pōt diſpēſare. ita no.glo.in.§.hinc.colligi
tur.ij.q.iij.⁊ abb.in.c.cū te.ab.e.de re.iudica.intelligo tn̄ ꝙ
ſic acceſſorie tollat irregularitatē cū infamia īcipiēdo diſpēſati
onē a delicto nō tn̄ poſſet directe ⁊ pn̄cipalē tollere irregulari-
tatez ad qd̄ optime facit qd̄ no.Dn̄icus in.c. nō cōfidat.l.di.
¶Ut infamis tn̄ infamia facti ꝓmoueaṫ nō credo ꝙ eṗs poſ-
ſit diſpēſare cū ſibi nō repiatur ꝑmiſſū ad qd̄ facit ut no.dn̄ic⁹
in.d.c.nō cōfidat. ¶Circa illū vero qui cū eēt in ſacris cōtra
xit matrimoniū quis poſſit diſpēſare. ¶Dicēduz ꝙ ſi ille cō-
trict⁹ eſt uel ingreſſus religionē eṗs cū eo pōt diſpēſare: alias āt
nō:ita ꝓbaṫ in.c.j.⁊.ij.qui clrici ul' vouē. ⁊ tenet glo.⁊ abb.in.
d.c.ij. ¶Ordinarius vero ſine licentia epi ſui ex diſpēſatione
eiuſdē poterit in ſuſceptis ordinib⁹ miniſtrare pro q̄ ē tex.in.c.
lugdonen̄.jx.q.ij.⁊ glo.in.c.ſignificaſti.de offi.archi. ¶Cir
ca illū vero qui cū nō eēt ordinarius q̄ro quis poſſit diſpēſare.
¶Dicēdū ꝙ circa beneficiū eṗs diſpēſare poterit et ut mini-
ſtret in ſuſcepto ut tamē aſcēdat ad maiores ordines ſol⁹ papa
diſpēſat:ita probat tex.⁊ ibi tenet abb.in.ca.ij.de cleri.nō or.
mi. ¶Circa illum vero qui nō habet ſciam competentem. di
cenduz ꝙ aut indignitas eſt tāta ꝙ non eſt tolerabilis ⁊ tūc eti
am papa non poteſt diſpenſare:ut q2 eſſet maximum peccatuz.
¶Ex quo etiam ſequitur ꝙ etiam ſue diſpenſationi uel man-
dato iuxta hoc non eſſet parendum per ea que notat Joannes

an. ꝛ abb. in. c. cū a deo. ꝛ. c. ſi quādo de reſcriptis. ¶ Aut in-
dignitas nō ē tāta: ꝛ tūc papa indiſtincte poterit: cuȝ ſupra ius
poſitiuū oīa poſſit ut in. c. ꝓpoſuit de cōce. prebē. ¶ Eṗs tamē
nō pōt: immo talē ordinās ē puniēdꝰ ut in. c. qñ eṗs: xxiiij. di.
niſi eſſet ſpes ꝙ iſte adiſceret: ita no. Hoſti. in. c. cū in cūctis. d
ele. ꝛ vincen. in. c. illiteratos. xxxvj. di. ¶ Itē ſi eēt alias nimi
um proficiēs eccl'ie: ordinari poſſet ar. c. queri. de eta. et quali.
ita tenet hoſti. in. dicto. c. cū in cūctis. Predicta procedūt reſ
pectu ordinādoꝝ. Reſpectu vero ordinatoꝝ: dicēduȝ ē ꝙ diſ-
pēſat eṗus cū idiota iā ordinato: ut nō deponaẗ: ſȝ doceaẗ ut in
. c. placuit. x. q. j. et in. c. nullus. xxviij. di. ita determinat ſpe-
culator in ti. del. nunc de eṗoꝝ. v̇. Cum ordinatiōe vero extra
tp̄a debita: ſolus papa diſpēſaẗ: ut ē tex. in. c. litteras de tp̄o. or.
Vnū tñ in diſpēſatiōibus huiuſmōi ē attēdēduȝ: ꝙ cū religio-
ſo fauore religionis: facilius diſpēſaẗ: ut in. c. ij. qui cl'ici ul' vo
uē. ꝛ in. c. ij. de apoſta. ad qđ facit optimus tex. in. c. legi. xvj.
. q. circa finē. ¶ Itē ē aliud notāduȝ ꝙ illis caſibus quibus ꝑ
mittiẗ eṗo diſpēſare cū irregulari: nō poterit hoc facere is qui e
uȝ ordinauit uel beneficiū ei: ōtulit: cum in hoc deliquerit: ꝛ ex
hoc debeat puniri: ita tenet ab. in. c. fi. de purga cano. ad qđ
poſſet allegari glo. in. c. preſentium. j. q. v. qđ valet ad multa.
¶ Itē eſt aliud cōſiderāduȝ ꝙ per ptātem datā de abſoluēdo:
nō poterit cū hꝰi. irregularibꝰ diſpēſari: ita no. Dñicus in. c.
miror. l. di. ad qđ. facit qđ nc archi. ꝛ hugui. Itē facit. c. cū il-
loꝝ de ſen. ex. vbi tex. dicit ꝙ̄ñ plus ſe hēt diſpēſatio q̄ȝ abſo-
lutio. Ex quo infer̄ ꝙ cū petas indulgētias: q̄ a ſede apl'ica
quotidie cōferūtur: tm̄ der̄ pt's abſoluēdi: nō poterit vigore il-
larū diſpēſari cū huiuſmōi irrgularibꝰ uel alijs. Et hec nota
per q̄ fit finis huius tractatu: ¶ Xṗs laudeẗ. Iterū dico lau
deẗ per infinita ſeculoꝝ ſecul. Amen.

¶ Iſtud opus breue pro omibus: maxime pro clericis
vtile fecit Gundiſaluꝰ d ill a diego doctor i iure cano
nico. Et fuit īpreſſuȝ ſalmātice āno dñi. M. cccc. xcv.

INC
1530